JAN 23 '53
New York Public Library 470 Fifth Ave.

VIENYBĖ

LXVIII M. 4 M. ● 412 BEDFORD AVE., BROOKLYN 11, N. Y. ● 1953 M. SAUSIO (JANUARY) 23 D. ● KAINA 10c.

DABAR

Iš Washingtono
Atominis amžius
Keičiasi laikai
Šį sekmadienį...

JUOZAS TYSLIAVA

Tą valandą, kai trisdešimt ketvirtasis JAV prezidentas prisiekė "puoselėti, saugoti ir ginti" Konstituciją, formaliai baigėsi demokratų partijos valdymo era, kurią Rooseveltas buvo pavadinęs New Deal.

Reikia pasakyti, kad per tuos 20 metų Amerikoje ir plačiajame pasaulyje įvyko daug, daug naujo.

Tame laikotarpyje praėjo pasaulinio karo gaisras, nušlavęs porą imperijų ir keletą valstybių.

Bet tame pačiame laikotarpyje, kada vienos valstybės žlugo, o kitos kėlėsi, Amerika, šis didysis laisvės arsenalas, visų pavergtųjų tautų viltis, pradėjo — ką?

Ogi atominį amžių...

***

Ir prezidento Eisenhowerio įvesdinimas Washingtone praėjo atomo ženkle.

Pavyzdžiui, Massachusetts valstybės iškilmių vežimas Pennsylvanijos avenue praslinko tokiais žodžiais atžymėtas:

"Nuo Plymoutho iki Protono".

Vermont valstybė, kurios gyventojų dauguma niekad nėra pasisakiusi už demokratus, savo iškilmių vežimą buvo atžymėjusi taip:

"Atomas, kuris niekad nebuvo suskaldytas".

O ką bekalbėti apie atominę artileriją, kuri simbolizuodama Amerikos karo jėgą, dundėjo sostinės gatvių grindiniu?...

***

Būtų neteisinga sakyti, kad Trumanas, ant kurio pečių netikėtai nukrito didelis istorijos gabalas, buvo blogas prezidentas.

Prezidentai, kaip ir monarchai, dažniausiai yra verti savo tautų — tautų, kurios taip pat gali būti geros arba blogos.

Mes turime pavyzdžių, kaip Argentina, kur piliečiai pačiu demokratiškiausiu būdu, laisva valia, kartais ima ir išsirenka diktatorių...

Šiuo atžvilgiu Trumanas buvo ir, be abejonės, liks istorijoje, kaip žmogaus laisvės gynimo čempionas.

Net mums, lietuviams, tebesisielojantiems savos mažosios tėvynės likimu, Trumanas buvo palankus.

***

Keičiasi laikai, o su jais — ir žmonių nuotaikos.

Prieš 20 metų, kai Hooveris vykdomosios valdžios galią perleido Rooseveltui, buvo šalta ir niūru.

Net toje trumpoje kelionėje į įvesdinimo iškilmes Rooseveltas nesitenkė ištarti šiltesnio žodžio savo pirmtakui.

Šalyje siautė depresija, finansinė panika, ir atrodė, kad Hooverio ir gal būt net jo partijos daina jau sudainuota.

Bet štai Hooveris, sulaukęs dienos, kada jo partija grįžta į valdžią, vyksta pasveikinti Eisenhowerio, o tuo tarpu minia jam kelia ovacijas...

***

Kasmet, prieš pat Vienybės koncertą, mūsų bendradarbis J. Šiaučūnas parašo feljetoną.

Kasmet jis, šis nuoširdus mūsų laikraščio draugas, tuose savo feljetonuose vis skirtingai, vis kitokiais sąmojais, primena skaitytojams apie besiartinančią šventę...

Deja, šį kartą nespėjome sunaudoti J. Šiaučiūno feljetono, kuriame, tarp kita ko, jis leidžia ir savo žmonai prabilti. Girdi,—

"Vienybė... kas savaitė atlanko mus ir atneša žinių iš plataus pasaulio ir iš mūsų pavergtosios tėvynės Lietuvos. Todėl ir mes, nors kartą į metus, šį sekmadienį, atlankykime ją Webster salėje..."

Tai tiesa. Į vienintelį metinį savo laikraščio koncertą kiekvieno skaitytojo pareiga atvykti.

Taigi, šį sekmadienį...

"AŠ DWIGHT EISENHOWERIS PRISIEKIU..."

Prezidento inauguracijoj pirmą kartą organizuotai dalyvavo lietuviai — Min. Žadeikis tarp valstybių atstovų — Trumanas be orkestro apleido Washingtoną

ONA VALAITIENĖ
Speciali Vienybės korespondentė

Washington, D. C. — Antradienį pirmą kartą Jungtinių Amerikos Valstybių istorijoje lietuviai organizuotai dalyvavo prezidento inauguracijoje.

Į iškilmes suvažiavo daugybė žmonių iš visos Amerikos. Galima buvo matyti aukštus pareigūnus ir eilinius piliečius.

Tarp svetimųjų valstybių atstovų dalyvavo ir Lietuvos ministeris Washingtone P. Žadeikis.

DWIGHT D. EISENHOWER

Prisaikdinus viceprezidentą Richard M. Nixoną, 12 val. 31 min., uždėjęs ranką ant Biblijos, kuria naudojosi prieš 164 metus Jurgis Washingtonas ir kitos, kurią gavo baigęs karo mokyklą, Dwight David Eisenhoweris Aukščiausiojo Teismo Teisėjo Vinsono buvo prisaikdintas.

"Aš Dwight Eisenhoweris iškilmingai prisiekiu ištikimai eiti Amerikos Prezidento pareigas, išlaikyti, saugoti ir ginti Amerikos Jungtinių Valstybių Konstituciją. Taip man Dieve padėk".

Po priesaikos, buvęs prezidentas Trumanas pasveikino naująjį prezidentą Eisenhowerį ir tuoj po to sekė prezidento inauguracijos kalba, kurioje apibudino pasaulinę padėtį, kaip nuo šio šimtmečio pradžios audros užgriuvo pasaulį, Europos tautos vedė kruvinus karus, sostai griuvo ir didžiulės imperijos išnyko, gimė naujos valstybės, bet Amerika išliko galybėje, pergyvendama depresijos laikus ir karo rūpesčius, kopdama ligi pačios viršūnės, neturinčios palyginimo žmonijos istorijoje.

"Norėdami užtikrinti taiką pasaulyje, mes turime kovoti Aragono girioje iki Iwo Jima krantų ir iki šaltųjų Korėjos kalnų".

Toliau jis priminė, kad visi, kokį jie darbą bedirbtų, yra naudingi Amerikai ir pastebėjo, kad:

"Biaurėdamiesi karu, kaip priemone sulaikyti užmačioms tų, kurie mums grąso, mes laikome pirmąja valstybinės vadovybės pareiga sukurti galybę, kuri sulaikytų agresijos pajėgas ir skatintų taikingą gyvenimą".

Toj margoj minioj, kuri klausėsi prezidento kalbos, sakoma buvo ir senutė, dar mačiusi pirsaikdinant didįjį Amerikos prezidentą ir laisvintoją Lincolną.

Vėliau įvyko paradas, kuriame dalyvavo ir lietuviai. Ant vieno vežimo buvo užrašas Lithuania, o jame pasipuošusi tautiniais rūbais jauna lietuvaitė Irena Krivickaitė, pavaizdavo pavergtą Lietuvą. Be to dalyvavo Algirdas Dėdinas, Algimantas Kuprėnas, Algirdas Astrauskas ir Paul Weisengofas, iš Maryland universiteto.

Iš lietuvių, iškilmėse matyti iš Chicagos atvykęs ALT vicepirmininkas adv. A. Olis ir dr. S. Biežis, iš Pittsono Frank Jurevich, iš Kingstono Norvaiša, iš Bostono Šalnai, Wilkes Barre Wm. Kvetkus su šeima, iš New Jersey Trečiokai ir kt.

Vakare įvykusiuose prezidentiniuose baliuose lietuviai irgi buvo atstovaujami.

Inauguracijos iškilmių komitete lietuvius atstovavo Washingtone gyvenąs Aldona Valaitytė-Trečiokienė su vyru Albinu Trečioku, jr.

Po Lincolno, kuris kartojo, kad visi žmonės lygūs, po Wilsono, kuris iškėlė reikalą laisvosioms tautoms eiti išvien, kad pasaulis taikingai ir saugiai gyventų, po Roosevelto, kuris kalbėjo apie tokį pasaulį, kuris būtų pagristas esminėmis laisvėmis, po Trumano, kuris sakė, kad visi žmonės turi teisę į minties ir žodžio laisvę, kad visi žmonės yra sukurti lygūs, štai, dabar Laisvės Vėliavą nešti perėmė naujasis Amerikos prezidentas Eisenhoweris.

"Mūsų uždavinys... visados yra aiškus, visados tas pat. Tai žmonių laisvės idėja!" taip jis yra pareiškęs.

Ir taip žmonėms besilinksminant, Trumanas be didelių iškilmių, be orkestro, paprastu traukiniu, nors prezidento vagone, apleido Washingtoną, išvyko į Independence, Mo., iš kur jis yra kilęs.

POLYNA STOŠKIŪTĖ karalienės rolėje, kurią ji neseniai vaidino operoje "Three Musketeers". Tai ji, Stoškiūtė, šiuo metu geriausia lietuvaitė dainininkė Amerikoje, dainuos Vienybės koncerte, šį sekmadienį, sausio 25 d. 4 val. po pietų, Webster salėje, Vienuoliktoji gatvė ir Trečioji avenue, New Yorke.

Mirė muzikas Ant. Pocius

Prof. J. Žilevičius telefonu mums pranešė, kad sausio 19 d. Chicagoje staiga mirė visai Amerikos lietuvių visuomenei žinomas muzikas Antanas Pocius, sulaukęs 69 metų amžiaus. Jis buvo šv. Jurgio parapijos, vienos didžiausių lietuvių parapijų Chicagoje, vargonininkas. Buvo vienas Muzikos Žinių redaktorių.

Laidojamas šį penktadienį.

Pirmoji velionio žmona Ona, mirusi prieš 20 metų, yra buvusi Lietuvos valstybinės operos solistė.

Antanas Pocius gimęs Lietuvoje ir į Ameriką atvykęs prieš 40 metų.

MASKVA NORI VISAI SUSOVIETINTI VOKIETIJĄ

Iš vyriausybės šalinami nekomunistai ministrai — Dertinger apkaltintas šnipinėjimu — Vakaruose naciai ruošiasi nuversti vyriausybę

Vokietija vis nenustoja buvusi pasaulio dėmesio centru.

Po to, kai anglai vakarinėje Vokietijoje atidengė nacių sąmokslą, kuriame dalyvavo šeši žinomi nacių vadai, kesinesi nuversti Adenauerio vyriausybę, dabar iš Rytinės Vokietijos atėjusi žinia apie užsienių reikalų ministro Dertingerio areštą, pasaulyje sukėlė dar didesnius komentavimus.

Komunistų komunikatę sakoma, kad Dertinger areštuotas, kaip vakarų valstybių šnipas ir sabotuotojas.

Kas gi slepiasi už tų žodžių, kurie paskutiniu laiku labai plačiai pradėti vartoti anapus geležinės uždangos?

Diplomatiniai stebėtojai mano, kad Dertinger areštas turi tikslą sulaužyti opoziciją, kuri priešinasi visiškam Rytinės Vokietijos susovietinimui ir noras nušalinti iš vyriausybės postų visus "ne komunistus" arba tik "simpatizuojančius".

Mat iki šiam laikui Rytinės Vokietijos vyriausybėje nekomunistai turėjo 6 ministerijas iš 19.

Dertinger nebuvo komunistas. Prieš karą jis net priklausė visiškai dešiniesiems. Bet kadangi jis buvo didelis draugas to, kuris šiandien Maskvoje turi didelį Stalino pasitikėjimą, tai jam buvo duotas ministro portfelis.

Manoma, kad Dertinger per vėlai suprato, kad jis komunistams buvo įrankis jų tikslų realizavimui ir pradėjo priešintis sovietizacijai, organizuodamas opoziciją.

Drauge su juo suimti ir du jo artimi bendradarbiai, nors jie buvo paskutinę valandą įstoję į komunistų partiją.

Būdamas užsienių reikalų ministru Dertinger palaikė ryšius su Vakarų Vokietijos politikais kurie kaip ir jis siekė Vokietijos suvienijimo. Šis areštas rodo, kad bus padarytas galas kampanijai už Vokietijos susivienijimą.

Dar kiti stebėtojai Dertingerio areštą priskiria antisemitizmo akcijos sustiprinimui rytinėje Vokietijoje. Stalinas esąs pasiryžęs ne tik Rusijoje, bet ir satelituose antisemitizmą išplėsti, tikėdamasis į savo pusę tuo būdu palenkti arabų valstybes.

Turimomis žiniomis Stalinas net pakvietė į Maskvą atvykti Didįjį Jeruzalės Mufti, kuris karo metu buvo Hitlerio sąjungininku prieš anglus.

Estijoje irgi "valo"

Žiniomis iš Talino, Estijos Vyriausioji Taryba iš pareigų pašalino du "vyriausybės" vicepirmininkus: Aleksandrą Ansberg ir Heinrich Ajo. Koks jų tolimesnis likimas nežinoma.

Tai jau antras "vyriausybės" valymas Estijoje nuo to momento, kada Stalinas su Hitlerio leidimu inkorporavo Estiją į Sovietų Sąjungą.

Kur buvo prisaikdintas Ike, 34-sis JAV prezidentas

APLINK PASAULĮ

● **Bulgarijoje prasideda didelis procesas, kuriame bus teisiami buvęs prekybos ministras Demiter Ganev, sunkiosios pramonės ministras Anton Jugov ir žemės ūkio ministras Nicolai Stoilov.**

● **Maršalas Tito 568 balsais prieš 1 išrinktas pirmuoju Jugoslavijos respublikos prezidentu.**

● **Egipto diktatorius Neuguib vienam anglo-saksui žurnalistui pareiškė, kad su sąjungininkais negalės būti jokio susitarimo, kol bent vienas anglų kareivis pasiliks Egipto teritorijoje.**

● **Senato komisija sulaikė krašto apsaugos sekretoriaus C. E. Wilsono tvirtinimą, nes jis turįs už porą milijonų dolerių General Motors Co. akcijų.**

● **Valstybės Departamentas pareikalavo, kad sovietų pasiuntinybės Washingtonę antrasis sekretorius J. A. Nuylkovas apleistų Ameriką, nes yra įsivėlęs į šnipinėjimą.**

● **Dr. R. Lemkinas, genocido konvencijos autorius, kreipėsi į JT gen. sekretorių, kad sesijoje būtų iškelta byla Sovietų Sąjungai už religinių ir tautinių grupių naikinimą.**

● **Sovietinės Vokietijos vyriausybės pirmininkas Grotewohl yra atsidūręs nemalonnėje ir laukiama jo arešto. Jį pakeis Ulbricht, kuris Maskvoje turi didesnį pasitikėjimą.**

● **Bulgarijoje atrado naujas naftos versmes, pačias didžiausias Europoje. Gyventojai per 15 mylių evakuuoti iš tų vietų ir 1,500 politinių kalinių jau dirba paruošimuosius darbus.**

● **Dėka NATO žygių tarp Anglijos ir Pranzūzijos po La Manche bus iškastas tunelis. Gen. Ridgway pilnai pritarė šiam planui.**

LIETUVOS JAUNUOMENĖ NEIŠTAUTĖS

Kova ir kančios ją užgrūdino — Su garbe ji perims kardą iš nusilpusių rankų — Ji duos naujus vadus kurie prives prie pergalės ir laisvės

Jono Budrio, buvusio sukilėlių Vado, žodis, pasakytas 1953 m. sausio 17 d. New Yorke, trisdešimties metų Klaipėdos atvadavimo sukaktį minint.

Brangūs lietuviai,

Lygiai prieš trisdešimt metų Klaipėdos Krašto gyventojai, per ilgus šimtmečius valdomi vokiečių, sukilo, su Didžiosios Lietuvos brolių pagalba, bendromis jėgomis ir kraujo aukomis išvadavo nuo svetimų jiems primestų valdovų ir tvirtai pareiškė savo valią: Lietuviais esame mes gimę, jais ir liksime.

Prūsų lietuviai keleriopai ilgesnį laiką buvo svetimų valdomi nei Didžiosios Lietuvos broliai, be to, Vokietijoje buvo ir aukštesnis nei rusų valdovų civilizacijos lygis ir parlamentarizmas, taip kad jie turėjo daug didesnę pagundą ištautėti. Vienok jie nei kiek nepasidavė, išlaikė savo kalbą ir visą laiką vedė kovas už susijungimą su savo kamienu. Dėka jų kovų ir nepalaužtos valios, nors tik ir dalis Mažosios Lietuvos, Klaipėdos Kraštas, Versalio sutartimi buvo atskirtas nuo Vokietijos. Kad jis ir buvo atskirtas, bet jo sujungimas su Lietuva pareikalavo atvirų kovų ir kraujo aukų.

Klaipėdiškiai vyrai ir moterys įrodė esą verti savo narsių protėvių. Jie stojo su ginklų rankoje į kovą, kartu su savo vadais Martynu Jankum, Erdmonu Simonaičiu ir kitais. Čia visų nesuminėsi. Kas liepė jiems rizikuoti visu kuo? Jokių materialinių gėrybių nei vienas iš jų nelaukė ir jokių išskaičiavimų neturėjo. Tuos narsuolius vedė prie tikslo karšta meilė savo Tautai ir Tėvynei. Laimėjimas ir jų troškimų įsikūnijimas buvo jiems geriausias atlyginimas.

Tiems narsiems vyrams ir visiems lietuviams patrijotams, Klaipėdiškiams pirmiesiems, ir vėl teko žiauriai nukentėti, kuomet siautė Hitleris. Kacetuose kankino patrijotus ir ne vieną jų užkankino. Mirusiųjų ir užkankintų vardai pateks į istoriją. Jų vardai, jų heroiškas pavyzdys sužadins jaunesniąją kartą ir bus jai rodykle ateities kovoje, šį kartą už visą Lietuvą, tiek Didžiąją, tiek už Prūsų žemes. Senesniųjų eilės retėja, bet jų kova, jų pavyzdys nežūsta, o padarė savo: jaunesnioji karta neatsilieka. Mūsų tautos praeitis yra didinga, turime kuo didžiuotis ir turime iš tos gilios praeities pasimokyti ir pasisemti jėgų, — kaip kad Vincui Kudirkai ta praeitis įkvėpė žodžius, jo įdėtus į Lietuvos Himną! Netikiu, kad Lietuvos jaunuomenė ten, Lietuvoje, ar čia laisvėje ištautės, ar atsisakys nuo kovos. Kova ir kančios juos užgrūdino ir išauginо į vyrus, ir jie su garbe perims kardą iš nusilpusių rankų. Jie duos savo naujus vadus, kurie prives juos prie galutinos pergalės ir laisvės! Viena dar tėviškai primenu mūsų jauniems — dažniau prisiminkite žodžius: Lietuviais esame gimę. Iš tėvų paveldėjote turtą — lietuvybę, ir turite tokią pat pareigą perduoti ją savo vaikams. O kaip to pasieksite be lietuvaičių žmonų? Mūsų lietuvaitės yra tokios pat, kaip ir Jūs karštos patrijotės, su visomis geromis kunigaikštienės Birutės ypatybėmis. Neieškokite svetimų ir neatiduokite lietuvaites svetimiems. Su jomis sukurdami šeimas sustiprinsite kovą, nes tikslas abiem buš bendras.

Baigdamas noriu perduoti jums žodį savo brolio Erdmono Simonaičio:

"Kaip tik dabar prieš trisdešimts metų Lietuvai buvo reikšmingos ir istorinės valandos, kada reikėjo lietuvišką Klaipėdos Kraštą išvaduoti iš mūsų priešų rankų, kurios jo nenorėjo atiduoti tikriesiems šeimininkams lietuviams. Vienas faktas buvo tada ypatingai džiugintis, tai tautos vienybė. Nutilo visi partiniai ginčai, visi suprato, kad reikia ginti lietuvių ir Lietuvos teises. Kas prieš trisdešimts metų galima buvo, turi ir šiandien galima būti, kada mes visi be Tėvynės esame. Ją reikia išlaisvinti iš piktų okupantų rankų. Manau, kad 1953 metais lietuvių tarpe įvyks visiška vienybė."

Mirusių ir užkankintų vardus mes minime ir užlaikome pagarboje, bet ir gyvus gerbkime. Erdmonas Simonaitis buvo kankinamas kacete. Bet kankintojai neišmušė jam lietuvybės ir noro kovoti iki galo. Jis yra persekiojamas ir dabar. Aš tikiu, kad mes visi jį užstosime ir solidarumu pradžiuginsime.

PAGERBĖ C. K. PIKIELĮ

PITTSBURGH, PA. — Sausio 11d. Sheraton viešbutyje įvyko bankietas C. K. Pikieliui, Lietuvių Vaizbos Buto (Lithuanian Chamber of Commerce) prezidentui pagerbti. Programa pradėta Amerikos himnu, kuriam vadovavo lietuvaitė iš McKees Rocks, Pa., Joan Perembaitė. Maldą kalkalbėjo kun. E. Boley. Vakarui vadovavo P. Dargis. Kalbėjo David L. Lawrence, Pittsburgho mėras, Antanas Rudis, Earl D. Eisenhower, Paul B. Saliner, Hugh Boyle, Ralph T. Bell — abu teisėjai, adv. Thomas Gray, Thomas E. Whitten, James F. Malone, Jr., dr. A. Sickman ir P. Pivarūnas.

Matyt, Pikielis turi daug draugų, nes šiame bankiete buvo daug publikos — tiek lietuvių, tiek kitataučių, Pikieliui įteikta dovanų, o jo žmonai — gražių gėlių bukietas. Bankietas baigėsi kun. E. Boley malda ir p-lės Joan Parembaitės vadovaujamu Lietuvos himnu. Po programos buvo šokiai, kurie tęsėsi iki vėlumos.

B. Gramba

IŠ PABALTIJO MOTERŲ TARYBOS VEIKLOS

Mūsų moterys drauge su latvėmis ir estėmis yra pasaulyje paskleidusios plačiai literatūros, supažindančios su Lietuva ir jos kančiomis

Pabaltijo Moterų Taryba buvo įsteigta 1947 m. kovo 8 d. Vokietijoje, tremtyje. Jos tikslas — tampresnis Pabaltijo tautų moterų sugyvenimas, jaunuomenės auklėjimas draugiškumo dvasia, ir bendra kova dėl pavergtųjų tėvynių išlaisvinimo.

Pabaltijo Moterų Taryba susidėjo iš lietuvių, latvių ir esčių, po 8 atstoves nuo kiekvienos tautybės. P. M. T. narės buvo renkamos tremtinių moterų suvažiavimų. Kiekviena tautinė grupė rinko savo nares atskirai ir siuntė jas į Tarybą. Tarybai pirmininkavo tautybių atstovės pakaitomis. Lietuvių pirmininkė, kuri ilgesnį laiką ir pirmininkavo Pabaltijo Moterų Tarybai, buvo žinoma pedagogė dr. Marija Žilinskienė. Jai pirmininkaujant įvyko visa eilė suvažiavimų, minėjimų, jaunuomenės švenčių, išleista atsišaukimai į pasaulio moteris ir surašyta visa eilė memorandumų įvairiais opiais Pabaltijo tautų laisvinimo ir moterų tremties reikalais.

Pabaltijo Moterų Taryba dar Vokietijoje, kaip užsienio organizacija, buvo priimta į General Federation of Women Clubs. Paskutinysis P. M. T., kartu ir atskirų tautybių atstovių suvažiavimas įvyko 1948 m. birželio 5 d. Wuerzburge.

Lietuvės savo suvažiavime priėmė statutą, nusakantį lietuvių moterų atstovavimą Pabaltijo Moterų Taryboje. Statute buvo numatyta ir visokie eventualumai ryšium su tremtinių išsisklaidymu. Ten pat, Wuerzburge, buvo išrinkta Lietuvių moterų atstovybė, kurios pirmininkė iki 1949 m. pavasario buvo dr. M. Žilinskienė. Jai išvykus į JAV, pirmininkės pareigas perėmė jos pavaduotoja Birutė Novickienė.

Dėl emigracijos dalis atstovių ir moterų tremtinių masė buvo išblaškyta po įvairius pasaulio kontinentus. Suvažiavimų nebebuvo galima sušaukti.

Daugiausia teko dirbti lietuvių atstovybės prezidiumui, susidedančiam iš pirmininkės B. Novickienės ir narių: Alinos Grinienės, B. Mašalaitienės, I. Banaitienės, vėliau B. Glemžienės.

Remiantis suteiktais tremties moterų įgaliojimais ir Wuerzburgo suvažiavimo priimtu statutu, buvo nuspręsta, kad jei nepavyktų išlaikyti moterų tremtinių atstovybės visumoje, tai bent prezidiumas turėtų dirbti Pabaltijo Moterų Tarybos ribose, kur lietuvės buvo surištos su sesėmis latvėmis ir estėmis. Be to, Pabaltijo Moterų Taryba, kaip tarptautinė tremties organizacija, buvo jau narys General Federation of Women Clubs. 1949 m. pavasari mūsų įgaliotinė M. Alminauskienė sėkmingai atstovavo lietuvėms moterims tarptautiniame teisininkių suvažiavime Los Angeles.

P. M. T. latvių pirmininkei Teklei Erdmanis -Aizkrauklis, esčių — Mall Jurma ir lietuvių — B. Novickienei atsidūrus JAV Pabaltijo Moterų Tarybos centras nuo 1950 metų Vasario 16 d. nutarta laikyti JAV New Yorke, kur įsikūrė ir lietuvių atstovybės prezidiumas. Į darbą įsijungė jau anksčiau į New Yorką atvykusi P. M. T. narė Ligija Dirkienė ir, remiantis statutu, buvo kooptuota žurnalistė Sal. Narkeliūnaitė.

P. M. T. lietuvių atstovybės prezidiumas veikė dvejomis pakaitomis: Amerikoje ir Vokietijoje, kur visa darbo našta, kitoms prezidiumo narėms išemigravus, teko Alinai Grinienei.

Amerikoje bendradarbiaujant su latvėmis ir estėmis, teko dalyvauti dviejuose tarptautiniuose G. F. W. C. suvažiavimuose Bostone ir Mineapolyje, kur lietuvėms atstovavo L. Dirkienė. Visur buvo veikiama Pabaltijo Moterų Tarybos in exile vardu, nes tik taip tremtyje tegalima veikti ir svetimuosius mūsų bylą suįdominti

"G. F. W. C. mums patarus, mūsų vicepirmininkės A. Grinienės ir įgaliotinės Vokietijoje A. Zundienės pastangomis, buvo įkurtas P. M. T. lietuvių skyrius (klubas) Vokietijoje ir toks pat skyrius buvo įkurtas mūsų įgaliotinės, buvusios lietuvių Moterų Tarybos pirmininkės, V. Lozoraitienės pastangomis — Italijoje. Abu skyriai yra tiesiogiai priimti . G. F. W. C. Be to, turime savo įgaliotines Australijoje, Kanadoje, Prancūzijoje. Drauge su estėmis ir latvėmis esame parašę visą eilę raštų senatoriams ir atsakingiems UNO asmenimis genocido konvenvencijos reikalu ir įteikę memorandumų. Išleidome atsišaukimų į pasaulio moteris ir paskleidėme plačiai literatūros, supažindančios su mūsų tėvyne ir jos kančiomis, sako lietuvių moterų pirmininkė B. Novickienė. Darydamos kokį nors atsakingesnį žygį, pasitariame ir informuojame mūsų vadovaujančius veiksnius."

NEMOKAMAI

Pameginkite visi tie, kurie kenčiate šiuos skausmus: REUMATIŠKUS, RANKŲ IR KOJŲ GĖLIMĄ BEI TIRPIMĄ. NEURALGIJĄ, NUOVARGĮ, DIEGLIUS. Jeigu jūs brangina te savo sveikatą, tai tuojau atsiųskite savo vardą, pavardę ir adresą drauge su šiuo skelbimu, ir nemokamai gausite naujai pagerintos Deksnio Galingos Mosties. Pavartoję ją, po savaitės laiko, jeigu nesijausite sveikesni, grąžinkite mums likusią. Bet mes žinome: tūkstančiams padėjo, padės ir jums. Užtikriname pasekmes!

Yra senas ir teisingas priežodis: kas tepa, tas važiuoja. Todėl, jeigu nori važiuoti, tai tepk ir tepk su Deksnio Galinga Mostimi.

DEKEN'S PRODUCTS
P. O. Box 666
Newark 1, N. J.

NAMAI PARDAVIMUI

RICHMOND HILL: Vienai šeimai atskiras namas, šešių kambarių. Yra dviems automobiliams garažas. Garu apšildomas. Savininkas turi greit parduoti nes jau turi kitą užpirkęs. Kaina tik $9,500.

RICHMOND HILL: Arti Forest Parko. Puikus trims šeimoms namas su 50x100 sklypu.. Yra du garažai. Karšto vandens apšildymo sistema, aliejum kūrenama. Pirmas aukštas šešių kambarių tuščias naujam savininkui. Be pirmo aukšto, namas duoda 15 į mėnesį pajamų iš nuomų. Puikiai statytas. Arti Jamaica linijos ir mokyklų. Kaina $21,500. Pilnai verta.

BELLEROSE: Naujas atskiras mūrinis bungalow su visais vėliausiais moderniškais įrengimais. Aliejum apšildomas. Puikioj vietoj. Yra geras 4% morgičius. Namas apie vienų metų senumo. Kaina tik tai $16,990.

QUEENS VILLAGE: Atskiras namas perdarytas dėl dviejų šeimų. Aliejum apšildymo sistema. Septyni kambariai. Pirmas aukštas bus naujam savininkui. Yra garažas. Kaina — 510,990.

ORMAN & MICHELSON
111-15 Jamaica Avenue,
Richmond Hill, N. Y.
Telefonai:
VI 7-4111 ar VI 9-0842

244-08 Jamaica Avenue
Bellerose, Long Island
Telefonas: FL 4-2729

Jau išėjo iš spaudos. Gaunama leidykloje ir pas spaudos platintojus.

STEPAS ŽOBARSKAS

AUŠRELĖ

ELEMENTORIUS

PATRIA

Post Office Box 1291
STAMFORD, CONN.
Kaina $2.25

UNION BRONZE FOUNDRY
High Grade Bronze Castings
STANLEY SKIKĄS
SAVININKAS
(Pėda nuo Union Avenue)
Bridgeport, Conn.
TEL.: 3-4696

HOTEL GRUSH
RESTORANAS ir BARAS
ADAM GRUSH, Savininkas
Iš kitų miestų atvykę tautiečiai visada gali gauti patogius ir nebrangius kambarius.
200 North Broad St., Philadelphia, Pa.
LOcust 7-9274

STANLEY'S MEAT MARKET
KAZYS VALAITIS, Savininkas
PIRMOS RŪŠIES MĖSA IR KITI MAISTO DALYKAI
808 North 2nd St., Philadelphia, Pa.
MArket 7-1685

QUALITY MARKET
VICTOR ABECUNAS, Sav.
356 PARK STREET,
NEW BRITAIN, CONN.

WILLIAM VALAITIS
Visokeriopas automobilių taisymas
730-2 E. Moyamensing Ave
Philadelphia, Pa.
Tel. Howard 8-0596

PHILADELPHIA, PA.
MALONI LIETUVIŠKA UŽEIGA
ANTHONY BALCHIUNAS, SAV.
113 SOUTH 34th STREET
Arti Pennsylvanijos Universiteto

A. MIEŽIS
ALUS, DEGTINĖ, VYNAS
2207 N. 2nd STREET,
PHILADELPHIA, PA.
REgent 9-4156

BACH'S CAFE
Alus, vynas, likeris.
Visada draugiška nuotaika.
6029 TORRESDALE AVE.,
Philadelphia 24, Pa.
JE 5-9643

PETER DAVIDONIS
VYNAI — LIKERIAI — ALUS
2327 Brown Street Philadelphia, Pa.

THOMAS MATAS
REAL ESTATE
81 Fox Street
Waterbury, Conn.

TRAUN'S CAFE
N. E. cor. 16th Street
and Spring Garden
Tel. LO 7-8662, LO 7-4967
Res. Cheltenham 2562
Philadelphia, Pa.

ADAMS' CAFE
RESTORANAS IR BARAS
941 SPRING GARDEN, PHILADELPHIA, PA.
Tel. PO 5-9785

SIMON'S CAFE
S. KRAUČIUNAS, Sav.
Pirmos rūšies maistas
DU BARAI
Šokiai penktadieniais ir šeštadieniais
26 ANDOVER STREET,
LOWELL, MASS.
2-8568

IVY LEAF GRILL
Antonia Smith, Sav.
42 SCHUYLER STREET
AMSTERDAM, N. Y.

TRAUN'S BAR
AUGUST TRAUN, Sav.
N. E. cor. 7th and DAUPHIN STREET, PHILADELPHIA, PA.
Tel. PO 5-9566

WALLY'S RESTAURANT
Geri žmonės, geri gėrimai, geras maistas
865 BANK STREET
WATERBURY, CONN.
Tel. 3-9838

HOLLYWOOD INN & HALL
ELŽBIETA RUDAUSKIENĖ,
Savininkė
Baras ir salės pramogoms
2419 W. 43rd STREET CHICAGO, ILL.
Tel. VIrginia 7-9880

John Baltaduonis
FRANKFORD AVENUE
CAFE
1700 Frankford Ave.,
PHILADELPHIA, PA.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS
LICENSED PENNA AND NEW JERSEY
1601-3 So. 2-nd Street Tel. DE 4-5136
PHILADELPHIA PA

KARLONAS
Funeral Home
Lietuviams tarnauja daugiau, kaip 20 metų.
280 CHESNUT STREET,
NEW BRITAIN, CONN.
Tel. 9-1181

CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)
1113 Mt. Vernon Street Telefonas Poplar 4110
PHILADELPHIA, PA
Moderniška laidojimo įstaiga: didelė graži koplyčia, erdvi salė su baru, pakelevingiems suteikiama nakvynė — viskas nemokamai. Nelaimės valandą kreipkitės į mūsų įstaigą, dieną ar naktį — mes visados pasirengę suteikti geriausį patarnavimą.

J. MARKIEWICZ
AND
SONS, Inc.
Laidotuvių Direktoriai
15 Trumbull Street
New Haven, Conn.
Tel. LOcust 2-9229

MIČIULIO RŪBŲ KRAUTUVĖJE

Jūs galite gauti paltų ir siūtų žemesnėmis kainomis, negu bet kurioje New Yorko krautuvėje. *Bet, svarbiausia, jūs čia turite tą patį, šimto procentų vilnos ir pirmos rūšies darbo drabužių pasirinkimą. Nueikite persitikrinti!*

E. P. MITCHELL CO.
Manufactures of
FINE CLOTHES FOR MEN
1245 BROADWAY BROOKLYN 21, N. Y.
GL 5-2246

(Green Ave. kampas, pirmame aukšte, vienas blokas nuo Gates Ave. stoties, važiuojant Broadway BMT Linija).

KĄ PASAKOJA GRĮŽĘ IŠ LIETUVOS?

Vyresnio amžiaus vokietė, prisimindama savo gyvenimą Lietuvoje, kur ji išbuvusi nuo 1947 iki 1951 m. tarp kitko, pasakoja:

Ūkininkas, turįs didesnį ūkį, jei bandydavo pasisamdyti dar bininką, tuojau buvo apšaukiamas liaudies priešu. Bet tai buvo tik iš valdžios pusės, ir ūkininkai vis tiek stengdavosi gauti darbo jėgos, kad galėtų tinkamai žemę įdirbti, nes rudeniui atėjus, turėdavo atiduoti labai didelę duoklę valstybei. Duoklė buvo nustatoma pagal ūkio dydį ir ūkininkas negalėjo aiškintis nepajėgląs prievolės atlikti dėl to, kad negalėjo turėti samdomos darbo jėgos. Į tai jis gaudavo trumpą atsakymą: "Jei ūkis per didelis, pats negali jo apdirbti, atiduok kitiems arba stok į kolchozą". Ūkininkai tai kindavo vieni kitiems ir gaudė bet kurią pasitaikiusią darbo jėgą. Tačiau ir tai jų neišgelbėjo, nes prievolės, nežiūrint koks buvo derlius, vis būdavo didinamos ir vis atsirasdavo naujų priespaudos priemonių. Apdėdavo dideliais mokesčiais, valstybinėms paskolomis, kurių niekas dar nėra gavęs atgal, ir kitaip buvo spaudžiama. Pav., pačios darbymetės laiku ateidavo įsakymas atvyk ti su arkliais į tą ar kitą geležinkelio stotį, esą atvykę vagonai su sėkliniais grūdais ir reikia juos patuštinti, o grūdai vėliau būsią dalinami ūkininkams. Ūkininkai, nors ir pykdami, bet važiuoja ir karčiais išlaukia vieną ar dvi dienas, o jokių vagonų su grūdais neateina.

Arba vėl: ūkininkui nustatoma iš miško išvežti tam tikras kiekis malkų. Norėdamas greičiau atlikti, ūkininkas veža dieną ir naktį, o kai normą baigia, gauna pranešimą, jog turįs dar daugiau išvežti, nes įvykusi klaida. Nei priešintis, nei pasiskųsti negali, be to, jam dar lyg pasityčiojant, pareiškiama, jog turįs džiaugtis, kad jam norma padidinta, nes tik tai valdžia sumokanti, ir jis galįs gerai uždirbti. Gi dirbant nuo saulėtekio iki tamsos su dviem arkliais ir dar kam nors padedant, gaudavo 10-12 rublių, kurių ir degtinės buteliui neužtekdavo, kaip ūkininkai patys karčiai pašiepdavo.

Kolchozui priklausantieji ūkininkai tokiems darbams nebuvo varomi darbymetyje. Todėl savarankiškieji ūkininkai nepajėgdavo išsilaikyti ir, jai apleidžiant Lietuvą, kaimas, kur ji gyveno, buvo jau "laisvai" įsijungęs į kolchozinę sistemą.

ATSISAUKIMAI — STRIBŲ VARGAS

Kitas jaunas vokietis, taip pat gyvenęs apie trejus metus Lietuvoje, gerai išmokęs lietuvių kalbą, pasakoja, kad apylinkėje, kur jis gyvenęs buvę daug partizanų, tik jų veikimas, įsteigus kolchozus, kiek pasunkėjęs, nes ūkininkai kar tais patys pristigdavę maisto.

1947 m. prieš rinkimus jis matęs iškabintus atsišaukimus, kuriuose buvęs atvaizduotas Leninas, laikantis maišą, o Stalinas pasiglemžęs kem ša į jį lietuvius, palinkusiomis galvomis, sumenkėjusius. Šio paveikslo apačioje maždaug toks užrašas:

Leninas laikė maišą,
Stalinas užrišo.
Visa Lietuvėlė
Jau buvo sukišta.

Tų atsišaukimų buvę išklijuota gana daug ir milicija bei stribai turėjo daug darbo, kol juos nurankiojo.

Vienu metu įvairios žinios, surašytos rašomąja mašinėle, būdavo iškabinamos ar numetamos į ūkininkų kiemus. Apklausinėtasis jaunas vokietis mano, kad tai buvo partizanų daroma.

LAISVOS Nuomonės

"Pamokymai" dėl lietuvio kardinolo...

Neseniai Vienybė išspausdino mano laišką apie liūdną faktą, kad Romos Popiežius ir šį kartą nepaskyrė lietuvio kardinolo. Mano nuomonė buvo ta, kad Popiežius katalikišką lietuvių tautą ir jos dvasininkus mažiau vertina ir teikia jiems respekto, negu kartais žodžiais pasakoma.

Kad katalikiškoji lietuvių tauta Popiežiaus aplinkoje neužima vietos net tarp pirmųjų, nei tarp antrųjų katalikiškų tautų ar grupių, parodė ir naujas faktas. Popiežiui paskyrus 24 naujus kardinolus, vienas kandidatas netrukus pasimirė prieš konsekraciją. Norėdamas, kad Kardinolų Kolegija būtų pilna (70), Popiežius tuoj papildomai paskyrė naują kandidatą iš... Indijos, nežiūrint to, kad Indijoje katalikų skaičius yra, berods mažesnis negu Lietuvoje.

Tai yra liūdni faktai, kuriuos galima vienaip ar kitaip aiškinti. Bet yra keista, kad lietuvių katalikiškoji spauda juos iš viso stengiasi nutylėti. Nejaugi tai būtų tokia didelė mūsų baimė ir toks vergiškumas?

Mažą atbalsį radau tik Darbininke (Nr 3), kuris pastebėjo, kad "paskutiniu metu Vienybės savaitraščio skiltyse daž nai pastebime katalikus pamokančių straipsnių" ir tarp kitko suminėjo, kad tokiu "pamokymu" buvęs ir mano parašymas, "kodėl lietuvis kardinolas nepaskirtas".

Na tai jau. Visai aišku, kad tai buvo ne pamokymas, o tik liūdnos ir visiems lietuviams nemalonios teisybės pažymėjimas, apgailestavimas ir gal nu siskundimas. Nėra čia ko tylėti ir vynioti į bovelną. **Lietuvių tauta, kuri tiek aukų yra sudėjusi katalikybės gynimui ir tiek sudedanti jų dabar, tiek kenčianti ir kryžiavojama tau ri teisę nustebti, kad ji Romoje yra taip iš tikrųjų užmiršta ir nustumta į paskutinę vietą katalikiškųjų tautų tarpe.** Kiekviena tokios daugumos katalikiška tauta Kardinolų Kolegijoje ir kitose augštosiose Katalikų Bažnyčios centrinėse institucijose buvo ir yra šiaip ar taip per tų kraštų dva sininkus atstovaujama, bet tik ne lietuviai. Lietuvių katalikų nevertinimas labai aiškus (faktais ir veiksmais, ne meiliais žodeliais), nors mūsiškiai ir plėšosi, bereikšdami, savo ištikimybę Romai. Galbūt, kad ir nesiskaitoma su tokiais vergais, kurie bijo net žodelį pratarti, kai taip visur apeinami, nevertinami ir skriaudžiami.

Iš kitos pusės, kodėl gi būtų negalima ir lietuvių katalikų pamokyti? Juk aš irgi esu lietuvis katalikas ir man lygiai svarbu katalikybės reikalai o ne vien tik Darbininkui. Jei iškeliu liūdnus Romos politikos reiškinius lietuvių katalikų atžvilgiu, tai visų mūsų ir mūsų tautos labui.

O pagaliau Darbininko teologus gal iš tikro vertėtų pamokyti tame pat straipsnyje niekų nekalbėti. Pvz., išdidžiai pareiškiama, kad — "Ligi šiol dar neatsirado žmonių, kurie būtų įrodę, kad Katalikų Bažnyčios **mokslas** kritikos neišlaiko". O už kelių eilučių vėl rašo: "Religija yra Dievo duota žmogui. Bet kaip Dievo negalima pačiupinėti ir įsitikinti, kad Jis yra, kaip koks daiktas, taip ir tikėjimo negalima pagrįsti gryna patirtimi. Jei tai būtų apčiuopiama ir patiriama, tai nereikėtų tikėti, nes žinotume".

Kur čia yra mokslas ir kur tikėjimas? Jei Kat. Bažnyčios **mokslas** visas kritikas būtų atlaikęs, tai šiandien visas pasaulis turėtų būti katalikiškas, o tuo dar toli gražu negalima pasididžiuoti. Priešingai, daugelis "mokslininkų" nuo Romos Bažnyčios pasitraukė, o o dar daugiau prie jos neartėja per ištisus du tūkstančius metų. Matyt, kad čia yra daugiau tikėjimo dalykas, o ne mokslo.

Ir Popiežius, matyt, tebetiki, kad katalikiškoji lietuvių tauta kardinolo dar nenusipelnė. Tą aš ir norėjau pasakyti. Ir manau, kad ta Popiežiaus bei jo patarėjų pažiūra į lietuvius katalikus yra didžiai neteisinga.

Katalikas

MUMS rašo

Svetur išsisklaidžiusiems lietuviams yra reikalingos knygos teikiančios žinių iš Lietuvos senovės ir abelnai iš Lietuvos, kad ir netolimos praeities. Lietuviams tokios žinios keleriopai malonesnės, negu apie gražiausius kilniausius svetimus kraštus. Gi tokias žinias gali patiekt tik lietuviškas žinynas, iš 4—6 knygų, o ne kokia tarptautinė enciklopedija, kad ir iš 40 tomų.

Todėl suprantama, jei kas nori leisti enciklopediją, pirmiausia turėtų leisti lietuvių, Lietuvą ir lietuvybę liečiančiais klausimais, bei atsakymais. Platesnes žinias gali bile kas rasti kitų kalbų enciklopedijose, kurias plačiau žin geidaują supranta. Iš 40 tomų išleista enciklopedija retam lietuviui bus prieinama įsigyti, dar retesnis turės vietą tokiam veikalui laikyti, o vežti Lietuvon, labai, ir retas išgalės. Jei tokia pilna enciklopedija, iš 24—26 tomų per keliolika metų ir išeitų, tai pirmieji tomai, jei nenupliš, tai nusimestų ir retas, sumokėjęs pinigus, galės pasidžiaugti pilna enciklopedija.

Labai gerai, dėl sumanytos leisti pilnos, iš kitų kalbų verstinės enciklopedijos, pasisakė Vienybėje Jonas Pakusa.

Neminėdamas abejonių dėl pilnos enciklopedijos išleidimo, norių tiek pasakyti — jei pagalįaus po keliolikos metų minimos enciklopedijos išeis pas kutinysis tomas, tai yra su rai de ž, užsieny gyvenantiems lietuviams nebus daug naudos, ypač lietuvybės atžvilgiu. Kas reikalinga žinoti apie Lietuvą ar lietuvybę ten šis tas bus, bet nė vienas neturės tiek laiko didelę enciklopediją vartyti, ieškoti ko reikia. Gi bendros žinios kas metai keičiasi ir naujų prisideda, todėl smalsuoliai vistiek turės svetima kalba stvertis naujosios enciklopedijos.

Išsireikšdamas panašiai aš nenoriu užkirsti kelio leidimui pilnos enciklopedijos. Čia tik pareiškiu savo mintis. Kiekvienas savaip suprantame ir galvojame.

Anis Rukas

Įvykis iš 1905 metų revoliucijos

TIK CARO PORTRETĄ SUDRASKĖME...

Nors ruošėmės, revoliucijos reikalams kasos papildymui, iš valsčiaus raštinės pagrobti rusų valdžiai surinktus mokesčius — Žygy dalyvavo 14 nepilnamečių ir 2 sua augę.

Dar toli prieš spaudos atgavimą Suvalkų Kalvarijos apylinkėje buvo pagarsėjęs knygnešys Kancleris.

Nepriklausomybės laikais jis buvo tokiu pripažintas ir jam, kaip pasidarbavusiam tėvynės labui, buvo mokama pensija.

Tas Kancleris slaptai gabeno iš Vokietijos ne tik spaudą, bet ir ginklus. Sandėlis tų gėrybių buvo pas tūlą Juozą Linkevičių, kuris Kalvarijoj turėjo stalių dirbtuvę. Kadangi didžiausias pareikalavimas buva karstų, tai juos daugiausiai jis gamino. Ir štai tuose karstuose, kaip mažiausia įtartinoj vietoj, ir buvo laikomos tos Kanclerio atneštos draudžiamos prekės.

Pas tą patį Linkevičių, kaip to laiko vienas šviesenių žmonių, būdavo vietos šviesuomenės mėgiama užeiti, šiaip sau pasikalbėti, bet kartais būdavo ir rimtų susibūrimų.

Per vieną iš tokių susiėjimų, rodos 1904 m., buvo nutarta, papildymui kasos revoliuciniams reikalams. padaryti ginkluotą užpuolimą ant Raudenio valsčiaus raštinės ir atimti rusų valdžiai surinktus mokesčius.

Pasakyta — padaryta. Organizatoriais ir įkvėpėjais tos iškilos ir jos vadais buvo Andrius Matulaitis iš Stebuliškių ir Sergiejus Klimas iš Kušliškių. Gi jiems į pagalbą buvo suverbuota apie 14 nepilnamečių, 16—18 metų, vyrukų: Jonas Aleksa, Matulevičius, K. Geležius, Leonavičius ir kt.

Apginkluoti buvome iš Linkevičiaus sandėlio kas revolveriais, kas medžioklės šautuvais, o kiti paprastom stipresnėm lazdom.

Tai buvo žiemos metas, apie Kalėdas. Buvo nutarta susirinkti vidurnakty prie Smalininkų km. vadinamos plytinės, netoli nuo Raudenio vieškelio. Vadai buvo stambūs ūkininkai ir į sutartą vietą atvyko važiuoti rogėmis. Kiti atvyko pėsti ir sulipę į esamas roges dūmė Raudonės kaimo link. Valsčiaus raštinė neturėjo savo atskiro namo ir tilpo viršaičio namuose. Ten pat buvo nedegamoji pinigams spinta.

Nors buvome su kaukėmis, bet iš apsirengimo ir balso kai kuriuos nesunku buvo atpažinti. Nors viršaičiui tai buvo visai netikėta, bet jis nelabai išsigando, nes pareikalavus iš jo raktų nuo spintos, jis pareiškė, kad juos turįs valsčiaus sekretorius, kuris gyvena gale kaimo. Tais laikais dar mes neturėjome šveisavimo aparato šarvuotai spintai atidaryti, taipogi ir prievartos žinomam žmogui nedarėme, o ieškoti sekretoriaus nakties metu kai jau buvo sukelti ant kojų visi kaimo šunes, buvo nesmagu. Nelikus daugiau ką daryti, sudraskėme nuplėšę nuo sienos caro portretą, taipogi pakliuvusiai po ranka valdiškai knygai ir sušaudę iš revolverių viršaičio namo lubas, išdūmėme. Toj pačioj vietoj, kur buvome surinkę, ten pat ir išsiskirstėme kas sau su širdgėla, kad tikslas nebuvo pasiektas.

Mano tėvas, Jurgis Žilinskas, irgi turėdavo tarp dvigubų kluono čyto lentų apsčiai draudžiamos spaudos, kurią pats ir per mane dalindavo patikimiems kaimynams. Kaipo pažangus žmogus, jis buvo nuolat renkamas valsčiaus teismo prisėda arba teisėju ir plačioj apylinkėj buvo visų gerbiamas. Net pats apskrities viršininkas rodė jam pagarbos.

Ir sekančią dieną po mūsų iškylos apskrities viršininkas, kapitonas Gorielovas, pakvietė pas save mano tėvą ir pasakė jam taip: "Žilinskai, kad kiti dalyvauja tokiuose darbuose, tai aš daleidžiu, bet kad jūsų sūnus prie jų prisideda, tai aš nesuprantu".

Tėvas buvo nustebintas tokiu pareiškimu ir pasakė, kad nieko nesupranta. Tuomet viršininkas smulkiai atpasakojo visą mūsų žygio istoriją ir parodęs mano tėvui visų dalyvių sąrašą, pasakė: "jums kaipo įstatymų saugotojui, turi būti žinoma, kas gresia už išniekinimą caro asmens. Šitie du pilnamečiai: (atseit Matulaitis ir Klimas) turėtų būti pakarti ar sušaudyti, o visi nepilnamečiai išsiųsti amžinon katorgon į Sibirą. Bet dėl jūsų, aš to nedarysiu ir nežudysiu jaunų žiedų, nes, manau, kad jie užaugę supras, ką buvo padarę. Parėję namon savo sūnui pasakykite pamokymą, kad žiūrėtų su kuom dedasi."

Tuomi aš nenoriu pasakyti, kad visi rusų valdininkai buvo padorūs žmonės, bet visgi ir tarp jų pasitaikydavo žmonių su siela ir širdžia.

Mano tėvo būta stipraus ir drausmingo vyro ir už netinkamus darbus paprastai gaudavau lupti. Bet šį kartą, parėjęs namo iš apskrities viršininko, buvo tiek sujaudintas, kad jo vaikas, taip sunkiai uždirbtu skatiku leidžiamas į mokslą, stato save į toki pavojų, tik atpasakojo mano smulkiai visą nuotykį pas apskrities viršininką, liepė apsigalvoti ką daręs.

Panašus žygis savo laiku buvo padarytas Juozo Pilsudskio, Bezdonių stotyje, netoli Vilniaus, užpuolant traukinį, tik su geresnėm pasekom, nes į jo rankas pateko daugiau milijono rublių.

J. Žilius

GLENN'S RESTAURANT & BAR

Buvęs RUSSIAN Inn dabar lietuvių Glenn šeimos nuosavybė
Šokiai ir įdomi programa grojant Continental Society orkestrui. Programą atlieka radijo ir televizijos artistai.
Penktadieniais: Talentų Vakaras (duodami prizai). **Šeštadieniais:** Įdomios programos. **Sekmadieniais:** liaudies šokiai rumba, tango, polka, mamba šokiai. Akordionistas Nicholas Donzoff pagroja pageidaujamas melodijas.
GERI LIETUVIŠKI IR AMERIKONIŠKI VALGIAI
Kainos prieinamos "No Cover of Minimum" Užeikit įsitikint
Vestuvėms bei susirinkimams salė — vakarienės
219 SECOND AVE. (tarp 13 ir 14 St.) NEW YORK CITY
Telefonas GR. 3-9865

Telefonas: EVergreen 4-8934

PARAMOUNT BAR & GRILL

STANLEY MIŠIUNAS IR SŪNUS EDWARDAS MIŠIUNAS
SAVININKAI
Lietuviška Užeiga, kur visi myli užeiti.
Pavieniai ir su šeimom, ir svečiai būsite maloniai aptarnauti
Importuoti konjakai — Užkandžiai — Televizija — Muzika — Sportas
502 GRAND ST., kampas Union Ave. BROOKLYN, N. Y.

PAVYDULINGOJI UOŠVĖ

Balys Gražulis

Apysaka iš netolimos praeities gyvenimo

7

Pokarinėje Vokietijoje daug kas vertėsi spekuliacija. Prie tokių priklausė ir Duburas su Gudu. Vieną dieną žandarams pradėjus kratyti traukinį, Duburas ir Gudas išmetė savo čemonadą per langą. Sekančioj stoty Duburas išlipo, neva tai norėdamas merginą aplankyti.

Bet tą vakarą šiame miestely apiplėšiama Marčiulienė ir jos rankinukas randamas pas Duburą. Jis aiškinasi, kad rankinuką radęs gatvėje. Bet vis vien uždaromas į kalėjimą.

Jo bylą ginti apsiima advokatas Ruginis, kuriam okupacinė valdžia buvo leidusi stoti teismuose.

Ruginis įsitikina, kad Duburas meluoja. Kur jis tą vakarą buvo? Kur gavo persivilkti savo sušlapusį kostiumą? Kodėl jis nepasako to asmens pavardės, nors tas galėtų išgelbėti nuo teismo?

Ruginis bando arčiau susipažinti su Marčiuliene ir jos dukterimi.

Ruginis gailėjosi per toli nuvažiavęs. Dabar jis matė, kad jo juokai rimtu reikalu virsta. Net duktė dabar jau neprieštaravo. Pažvelgdavo į jį iš po ilgų blakstienų tokiu gundančiu žvilgsniu, kad Ruginis pajuto, jog ilgiau nė minutės negalima užtrukti. Dar kiek ir motina per jėgą dukterį įpirš. Jis pakilo.

— Apsilankyk ponas,—kvietė Marčiulienė.

— Pasimatysim... — tiesdamas jai ranką tarė Ruginis.

— Gal ir mes kada jus aplankysim.

Rutulienė išlydėjo Ruginį koridoriun. Spausdama jam ranką ji tyliai šnabždėjo:

— Neužmirškit mūsų...

Ir žiūrėjo jam į akis išdykusiu žvilgsniu.

— Pasimatysim, — žadėjo Ruginis.

— Užmirštumėt, tai pagavus ausį nusukčiau!

Pagrąsino ir lyg jauna mergaitė apsisukus nubėgo. Ruginis ėjo truputį susijaudinęs. Jam net galvoti nesisekė. Ne kasdien sutinki tokią žavią ir tiek vilčių teikiančią moterį. Ir dar rečiau užeini tokią, dukters polėkios suprantančią, motiną! Bet net per jį užplūdusi jausmų potvynį jis pajėgė suprasti, kad šį vakarą jam daug kas paaiškėjo. Nuo šios valandos jis pradėjo tikėti Duburo nekaltumu. Bet tą nekaltumą vis dar reikėjo įrodyti.

***

Ruginis grįžo atgal vėlyvuoju traukiniu. Didžiausiam jo nustebimui stotyje jį pasitiko Gudas. Negalėjo būti jokios abejonės, kad ne jo laukia. Tik pamatė ir priėjo.

— Tai kaip, ponas daktare?

— Kaip matau, ištikimas draugas esat, — neatsakydamas į klausimą pagyrė Gudą Ruginis.

Bet Gudas į šį komplimentą nekreipė dėmesio.

— Ar išaiškinot ką?

— Beveik nieko.

— Manot, kad kaltas?

— Apie tai dar peranksti spręsti. Jis ginasi nekaltas esąs, bet to nekaltumo negalima įrodyti. Policija ištyrė, kad jo parodymas, vienas melas.

— O ką jis jums sako?

— Tą patį. Aplankė draugą ir grįždamas namo rado rankinuką. Bet nevisai taip, kaip sako. Tas draugas jau kuris laikas, ligoninėje. Šeimininkai jo nematė. Man jis pasakojo, kad pas šeimininkus neužėjo. Nuėjo tiesiai į draugo kambarį ir vienas pasėdėjo. Tačiau ir tai netiesa. Tiek išorinės, tiek kambario durys visada užrakintos. Be šeimininkų žinios neįėjęs. Taigi, teisybės nesako. Tiek ir iš to gynimo bus, kai taip.

— Galėjo kur bare sėdėti.

— Nesėdėjo. Turėjo būti kur nors užėjęs, pas draugus, nes sulytą kostiumą pakeitė kitu.

— Pakeitė... O gal durys buvo neužrakintos?

— Galėtų būti, bet yra kita priežastis, kuri verčia netikėti. Draugo butas visai netoli stoties, jį Pranas būtų pasiekęs dar prieš lietų. O ir lyjant nespėtų permirkti, kad net keisti rekėtų. Matai, kas, tai rodo, kad jo toliau, gal net per visą miestą eita.

Gudas ilgokai tylėjo. Jau Ruginis norėjo atsisveikinti, kai Gudas dar paklausė:

— O ką daugiau jis pasakojo?

— Daugiau nieko.

Dar kiek Ruginį palydėjęs, Gudas atsisveikino.

Sekančias dvi dienas Ruginis neturėjo laiko Duburo byla domėtis, turėjo darbo teisme. Bet ketvirtadienį ir vėl griebėsi už jos. Šią dieną jis buvo nutaręs samaritiečiu virsti. Nupirko didoką maišiuką vaisių ir patraukė į universiteto kliniką ligoninę.

Stepą Jurkevičių radę sėdintį lovoje Ruginis pasisakė, kas esąs ir pridėjo, kad sužinojęs tautietį ligoninėje begulint atėjęs aplankyti.

Jurkevičius be galo nusidžiaugė ir pasiskundė nuobodulin.

— Kai žmogus sveikas ir pinigų turi, tai draugų netrūksta. O dabar jau niekam nereikalingas. Net laiško neparašo.

— Sakykit,—nusistebėjo Ruginis,—o Pranas Duburas man pasakojo, kad jus dažnai lankąs. Iš jo apie jus ir sužinojau.

— Jis tik pasigirt moka. Visada geru rodosi, o pirmas žulikas, — pyktelėjo Jurkevičius. — jei ne tos mergos, tai gal ir ateitų, bet kai taip, tai laiko neturi. Per tris mėnesius tik vieną kartą užėjo.

— Nepykit, — ramino Ruginis, — dabar jis tikrai negali, nelaimė ir jį ištiko.

— Nelaimė!?— išsitiesė Jurkevičius.

— Taip, kalėjiman pakliuvo.

— Prisiskandalino?

— Blogiau, plėšimu kaltina.

— Sakiau, kad kartą paklius.

— Jūs manot, kad ne pirmas kartas.

— Aš nesakau, — susigriebė, — bet kad jis valkiojasi visur.

— Dėl to ir pakliuvo, — pritarė Rugnis. — Buvo jūsų miestelyje pas merginą ir grįždamas iš jos radęs gatvėje rankinuką pasiėmė. Stotyje policija pakratė ir suareštavo. Sako tą vakarą buvo moteris užpulta ir apiplėšta. Kaltina Praną. Sunku bus vyrui išsisukti, nes negali įrodyti, kur plėšimo metu buvo.

— Taigi, sako, pas merginą...

— Sako, bet įrodyti negali, nežino nei pos pavardės, nei adreso.

— Kaip nežino?

— Nežino. Prašė mane, kad jus paklausčiau. Jis sako, kad jūs ją pažįstat.

— Nepažįstu... Žinau, kad turi bobą, bet niekad jos nemačiau. Kur Pranas eina, niekas nežino, net draugams nepasako. Bijo, kad mergos neatimtų.

—Ar daugiau draugų jis ten turi?

— Nemanau. Nesakė. Retai ir pas mane užeidavo.

— Tai kaip galėjo merginą susirasti? Aš maniau, kad jūs pristatėt. Taip supratau.

— Jam nereikia pristatyti. Pamatė mergą, patiko, tai ir seka. Ir laimę turi!..

— Tiesa, — nutraukė Ruginis, — jis sakė, kad turit fotografijų iš bendro vandravojimo dienų. Jis mano, kad ten yra ir tos merginos fotografija.

— Meluoja. Niekad su juo prie mergų nesifotografavau.

— Gal neprisimenat. Jam tai būtų išganymas, jei tokia fotografija atsirastų. Pagal ją ir merginą surastumėm.

— Tikrai nėra. — Valandėlę jis galvojo. — Ar žinot, kad galėtų būti! Taip ir bus. Kartą jis skolino pas mane foto aparatą ir gražino man tik kokią dieną prieš man koją nusilaužiant. Ir dabar dar ta filmą aparate. Nespėjau išaiškinti.

— Sakykit, ar negalima būtų tą filmą gauti? Matot, aš esu jo advokatas, man tai būtų labai svarbu. Pagelbėkit draugui.

— Kad neturiu čia. Namie paliko.

— Parašykit raštelį šeimininkei ir jį man paduos.

— Neduos nepažįstamam.

— Įgaliokit komiteto pirmininką, jį šeimininkė pažįsta.

— Bet aš vokiškai rašyt nemoku.

—Aš parašysiu, o jūs pasirašysit.

— Galima, — sutiko Jurkevičius.

Išeinant Jurkevičius atsikėlė Ruginį palydėti.

Ruginis pervedė jį akimi nuo galvos iki kojų ir šyptelėjo:

— O, jūs gi tikras milžinas!

— Tik vienas metras devyniadešimt, — juokėsi Jurkevičius.

— Greit išeisit?

— Kitą savaitę?

— Kitą savaitę paleis. Nusibodo jau šitos lazdos!

Eidamas namo Ruginis galvojo. Duburo melas aiškiai sugriuvo. Pirma, jis žinojo, kad Jurkevičius ligoninėje, tai jo lankyti negalėjo. Antra, Jurkevičiaus kostiumas ant jo kaip ant šakos kabėtų. Tai kur tą kostiumą gavo?

(Bus daugiau)

V.

VIENYBĖ

LITHUANIAN WEEKLY
Established 1886

JUOZAS TYSLIAVA
Editor and Publisher
VYT. GEDGAUDAS
Managing Editor

Editorial and Business Office:
412 Bedford Avenue.
Brooklyn 11, N. Y.
EVergreen 4-0862

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office of Brooklyn, N. Y.

Subscription Rates:
USA, per year $5.00
CANADA and others countries $6.00
Advertising Rates on Application

Beria nemalonėje?

Argi garsioji "troika" Molotovas—Malenkovas—Beria, kuri turėjo iš Stalino rankų paveldėti valdžią, dabar būtų suardyta?

Visai galimas dalykas, nes MVD viršininkas maršalas Beria, iki šiam laikui buvęs Stalino trečiuoju leitenantu, staiga atsidūrė penktoje vietoje po Vorošilovo ir Bulganino.

Ar tai reiškia, kad jis yra visiškoje nemalonėje?

Dar ne. Bent šiuo metu.

Dabar paliestas tik jo prestižas.

Šis jo patekimas nemalonėn nėra panašus į staigų Voznesenskio, nelaimingojo penkmečio plano organizatoriaus, nušalinimą, nei į Andrejevo palaipsnį nutolinimą, bet labiau panašus į pramonės ministro Kosigino pažeminimą.

Tačiau baš Staliną, kas pradeda riedėti į pakalnę, greitai ruslysta jei ne iki kartuvių, tai bent iki Sibiro...

•

Kodėl Berios žvaigždė, kuri dar taip neseniai žibėjo, pradėjo dabar gęsti?

Nėra jokios abejonės, kad Jegovo įpėdinis gauna užmokestį už savo klaidas Armenijoje, Gruzijoje ir Uzbekistane. Ypač Gruzijoje, kuri yra ne tik Stalino, bet ir Berios tėvynė.

Tik pagalvokite Armenijoje iš 64,000 komunistų reikėjo išvalyti net 55,000! Gruzijoje tikra anarchija. Partijos generalinis sekretorius ir beveik visi ministrai nušalinti, nes nemokėjo užkirsti kelią sabotažams ir per daug rūpinosi savo asmeniniais reikalais. Visi jie buvo Berios paskirti, tad aišku jis pirmasis už tą betvarkę atsakingas.

Berios karjerai smarkiai kenkia ir paskutinysis "žydų žmogžudžių" atidengtas sąmokslas.

Pravda jau savo vedamajame kaltina sovietų slaptąją policiją. Gi Beria yra jos viršininkas, tokiu būdu pirmasis turės gauti užmokestį.

Berios pirmtakūnas Jegovas, uždarytas Sibire, irgi iš pradžių buvo apkaltintas už "neprižiūrėjimus" ir "apsileidimus"...

•

Tačiau vakarų stebėtojai mano, kad visame kame kaltas yra Malenkovas, kuris, užtikrinimui sau kelio į valdžią, stengiasi nušalinti visus revoliucijos dievaičius.

Beria priklausė prie tos "ekstremistų" grupės politbiure, kurie buvo agresyvinės politikos šalininkais ir manė, kad kapitalizmas jau stovi ant pražūties kranto. Jie manė, kad bėra tik valandų klausimas dėl Prancūzijos ir Italijos prisijungimo prie sovietinio bloko. Bet su jų politika išėjo kitaip.

Ne tik Prancūzija ir Italija neprisijungė, bet dar Jugoslavija atskilo.

Tuoj po to vienas iš tos grupės Andrej Ždanov paslaptingose aplinkybėse mirė. Po metų dingo Nikolai Voznesenski, jog ir šiandien niekas nežino kur jis yra.

Po kiek laiko Aleksej Kasigin buvo nutolintas. Jis nors ir pasiliko ministru, bet nebuvo išrinktas į partijos prezidiumą. Molotovas buvo pakeitas Višinskiu...

Bet dabar atėjo ir Berios eilė.

NAUJOJI "PIATILETKA" RUSAMS REŠKIA BADĄ

Gėrybėmis sovietiškame "rojuje" naudojasi ne dirbančioji masė, bet privilegijuotoji klasė — Nežiūrint visų "planų", Sovietų Rusija pasilieka labai atsilikęs kraštas

J. JŪRAGIS

Patys stambieji sovietiniai bosai šlovino paskutiniame bolševikų suvažiavime "tėvelį" Staliną ir naują, iš eilės jau penktą, jo "piatiletką".

Iš visų užkampių į seną carų salę sugabentiems automatams, arba delegatams, kalėjie vieną ir tą patį. Esą realizavus šią "piatiletką", sovietų visuomenė padarysianti lemiamą žingsnį perėjimui iš socializmo į galutinąjį komunizmą, kitaip tariant, perėjime iš rojaus prieškambario į pačius rojaus salionus.

Ta proga ne kas kitas, bet—kaip ir pridera — pats pasaulinio "proletariato" mozė — Stalinas davė savo ganomiesiems bent trupučiuką pauostyti būsimo to rojaus kvapo. Dirbti jame čia pakaks šešias ar net ir penkias valandas į parą, užsiėmimą kiekvienas galėsiąs kaitaliuoti kiek tinkamas, gi kokio nors atlyginimo už darbą visai nebūsią, nes kiekvienas visokių gėrybių gausiąs tiek, kiek tik sau jų pageidaus.

Tai tokiose žavingose sąlygose neužilgo gyvens sovietinis pilietis, jei tik tikėti liežuviniam komunistų sportui—propagandai. Bet tikėti, deja, negalima, nes faktai, šalti ir nuogi faktai, kalba visai ką kitą.

Kaip kiekvienai gyvai būtybei čia žemėje, taip be abejo ir sovietiškam žmogui, pirmas ir pats pagrindinis dalykas yra maistas. Pažiūrėkime tad, ką šiuo atžvilgiu neša jam nau joji "piatiletka".

Reikia manyti pats kompetingiausias šioje srityje sovietinis žinovas, nes Ukrainos žemės ūkio ministeris Lorinas, garbindamas bolševikų suvažiavimą, pasakė ir parašė, esą sovietų žemės ūkis esąs "pats pažangiausias ir pats produktingiausias pasaulyje".

Faktai gi sako, jog tikrovėje yra visai atvirkščiai.

Pavyzdžiui. Geriausiose Ukrainos žemėse šis penkmečio planas 1955 metais numato gauti 1500—1700 kg. kviečių iš vieno ha., visose kitose žemėse 1000—1200 kg. Tuo tarpu "atsilikę ir nepažangūs" kapitalistiniai kraštai, ne tai kad numato gauti, bet seniai jau vidutiniškai gauna: Danija — 3,510, V. Vokietija — 2,580, ir Švedija — 2,180 kg. iš vieno ha. Bulvių derlius pagal penkmečio plano "ukazus" 1955 metais turės pakilti iki 7,000 — 8,300 kg. iš vieno ha. Minėti gi kapitalistiniai kraštai gauna: Danija — 17,620, V. Vokietija — 24,500 ir Švedija — 13,290 kg. iš vieno ha. Cukrinių runkelių šiuo metu Sovietų Sąjungoje gaunama 8,750-9,000 kg. iš vieno ha. Planas nustato, jog 1955 metais turės būti gaunama: Kazakastene ir vidurinėj Azijoj — 20,000, kitose vietose — 10,000 kg. iš vieno ha. Vakaruose gi gaunama: Danija — 35,940, V. Vokietija — 38,340, ir Švedija — 36,350 kg. iš vieno ha.

Dar liūdnesnis vaizdas yra gyvulių ūkyje. Jeigu 1916 metais, taigi dar prieš revoliuciją, kiekvienam tūkstančiui gyventojų Rusijoje išpuolė 881, tai šiuo metu išpuola vos 502 įvairūs galvijai. Tatai yra prie žastimi nuolatinio pieno ir mėsos trūkumo Sovietų Sąjungoje.

Nenuostabu todėl, kad partinių pareigūnų gujami kolchozininkai be pertraukos ir visokiomis progomis priminėja beveik kad beprotiškus įsipareigojimus šioje srityje. Ševčenkos kolchozas Ukrainoje, pavyzdžiui, įsipareigojo: "primelžti iš kiekvienos karvės po 3,500 litrų pieno į metus, gauti iš kiekvienos kiaulės po 22 paršiuku, ir iš kiekvieno šimto karvių — 100 veršiukų". Matomai ir sovietiniai buliai, karvės, kuiliai ir kiaulės bus su entuziazmu priėmę bolševikinio kongreso rezoliucijas. Iki tokio laipsnio yra jau sovietai apvaldę gyvąją gamtą, draugo Lysenkos išrasto ir Politbiūro "teisingu" pripažinto biologijos "mokslo" pagalba.

Tačiau kol visi tie "entuziastingi" įsipareigojimai atneš kurių nors vaisių, faktiška padėtis yra štai kokia.

Penkmečio planas 1955 metais numato pagaminti 2375 milijonus tonų mėsos. Formaliai yra tai lygiai tas pats kiekis, kuris Sovietų Sąjungoj buvo pagamintas paskutiniaisiais (1929) metais prieš kolektyvizacija! Bet faktiškai yra jis žymiai mažesnis, nes į tą kiekį yra įtraukta ir dabar jau prie Sov. Sąjungos smurtu prijungtų kraštų mėsos produkcija, kuri ypač Baltijos valstybėse yra buvusi labai aukšta.

Turint gi galvoje tą aplinkybę, kad gyventojų skaičius Sov. Sąjungoje įvairiais pagrindais (naturalinis prieauglis ir okupacijos) nuo 1929 iki 1955 metų bus padidėjęs apie 45 procentus, gaunasi išvada, jog tas mėsos kiekis, kuris 1929 metais teko vienam, 1955 metams teks dviems asmenims. Bet ir tai su sąlyga, jei ši naujoji "piatiletka" bus įvykdyta visu 100 nuošimčių. To gi tikrai nebus, kaip kad nebuvo ir su pirmom keturiom. Visa tai reiškia, jog praktiškai, prie komunistinio "teisingumo" gėrybių paskirstyme, ir penktąjai, piatiletkai" pasibaigus, mėsą valgys tik išrinktieji, gi dirbančios masės, imtinai su vergais, liks kaip buvę: nedakepta duona, džiovinta žuvis, sušalusios bulvės, na ir žinoma "kipitok", geriausiu atveju "v prilizku". Tai šiuos "patiekalus" sovietinis pilietis turės valgyti "su tikru pasigardžiavimu", kaip kad tatai pareiškė jo maitinimo ministeris bolševikų suvažiavime.

Tokiai dalykų padėčiai esant, darosi suprantama kodėl sovietų masės užuot džiaugtis dėl žadamo, tik dūsauja dėl paprasto rojaus.

Jokia nauja "piatiletka" nepajėgs užbaigti jų seno badavimo tol, kol nebus likviduota visais atžvilgiais netikusi ir neproduktinga pati kolchozinė žemės ūkio sistema. To gi Stalinas padaryti negali, nes sąmoningas žmonių marinimas maisto trūkumu yra pats pagrindinis jo valdymo principas. Tik savo pakalikams, priklausomai nuo jų atliekamų jam patarnavimų svarbos, duoda jis riebesnius kąsnius. Ir tik jų dėka laikosi jis valdžioje.

PENKIOS PAGRINDINĖS PRIELAIDOS

Kaip turėtų būti dirbama Lietuvos laisvinimo darbe

Netikslinga būtų toliau toji laikysena, kuri įnešdavo tiek nedermės, pararelizmo, "konkurencijos" ir kautynių tarp paskirų politinių ir visuomeninių grupių bendrajame jų organe iš vienos pusės, tiek lygiai tarp jo ir Lietuvos Respublikos konstitucinių organų, iš kitos pusės. Ir jau visiškai aišku, kiek tegalėjo turėti vertės ir kiek atnešė žalos tos visos įvairios ir aistringos diskusijos, kas turi suvereninę teisę disponuoti dar nenudėtos mėšlos kailiu...

Nė vienas blaivus ir demokratinio nusistatymo žmogus neneigia politinių partijų teisės ir vaidmens valstybės reikalų tvarkyme. Bet kol neesame atstatę savo nepriklausomos valstybės praktiškai, kol mūsų tauta Tėvynėje gyvena žinomomis bolševikinės okupacijos aplinkybėmis, tol ir mūsų politinių partijų vaidmuo užsienyje negali normaliai reikštis.

Pagaliau reikia skaitytis su nuogu ir absoliučiai tikru faktu, kad Krašto pasipriešinimas yra pagrįstas visais kitais moraliniais ir socialistiniais elementais. Okupacinio režimo padariniai jau dabar sukuria naujas socialines ir ekonomines prielaidas mūsų ateičiai, kuri, po Nepriklausomybės atstatymo, neišvengiamai bus didžiai skirtinga nuo tų programų ir užsimojimų, kurie šiandien tebėra buvusių politinių partijų darbotvarkėje.

Mes laikėmės ir, atrodo, visuomet turėtumėme tvirtai laikytis dėsnio, kad ne tik užsienio rezistencijos veikėjai, bet ir užsienio lietuviškieji politiniai bei visuomeniniai veikėjai turi atidžiai derinti pastangas ir veiksmus su Kraštu dabar ir ateityje, nes tik tada tos pastangos galės būti visakeriopu požiūriu pačios vaisingiausios ir tautos reikalų realiajai raidai naudingiausios.

Atsižvelgiant į bendrąją tarptautinę ir mūsų lietuviškųjų reikalų padėtį, čia trumpai galėtumėme nusakyti penkias pagrindines prielaidas ir sąlygas, kurios kiekvieną geros valios lietuvį patrijotą turėtų skatinti atitinkamai apsispręsti.

Pribrendo metas rezistenciniu darbu besidomintiems ir jį remiantiems lietuviams visame pasaulyje susiburti į vieną galimai platesnę organizaciją. Pribrendo metas visiems kitiems kovinės nuotaikos lietuviams, ar jie būtų partiniai ar nepartiniai, pastatyti pirmon vieton kovą dėl Lietuvos laisvės ir, palikus nuošalyje tam tikrus dar esamus ideologinius skirtumus, jungtis pozityvaus bendradarbiavimo plotmėje. Dirbti ne tarpusavio kovos, konkurencijos ar lenktyniavimosi, bet santarvės dvasioje.

2. Reikia tęsti ir stiprinti mūsų tautos kovinę — rezistencinę tradiciją. Pagrindines savo jėgas pirmon vieton skirti laisvės kovai ir, kiek tai įmanoma, tiesioginiam Krašto parėmimui. Ligšiol tam trūkdavo reikiamo visuomenės dėmesio ir gilesnio supratimo. Tautos laisvinimui renkamos aukos didžiumoj susinaudodavo ne tam tikslui, kuriam jos buvo telkiamos pagal atsišaukimų motyvus.

3. Kadangi teisingumas reikalauja laisvės kovotojams Krašte ir mūsų tautos branduoliui Tėvynėje palikti teisę, Nepriklausommybę atstačius, laisvai apsispręsti pagal naujas sąlygas dėl savo tvarkymosi ir ateities gyvenimo, turėtumėme visai atmesti diskusijas dėl pirmenybių ir "vyriausybinės politikos" tremtyje. O tuo tarpu suteikti didesnę paramą Lietuvos Respublikos suverenumo tebesantiems teisėtiems atstovams užsienyje, kurių pirmoj vietoj pareiga yra mūsų valstybės interesų gynimas užsienio kraštuose.

4. Kovinės tradicijos išlaikymas, idealizmo sužadinimas, tikėjimo ir savo jėgomis pasitikėjimo stiprinimas, pasipriešinimas smūlkėjimui, defetizmui, nevilčiai ir apatijai, turėtų būti svarbiausi mūsų moraliniai uždaviniai.

5. Krašto palaikymo sumetimais, reikia siekti, kad visos lietuviškos jėgos užsienyje būtų darniai apjungtos ir kad jos veiktų pagal realius, gyvenimiškus ir mūsų laisvės kovai sveikiausius dėsnius.

Tos priežastys, sąlygos ir ilgesnės patirties sukelti apsisprendimui turėjo duoti savo padarinių. Svarbiausia iš jų buvo Lietuvių Rezistencinės Santarvės įsteigimas. S.

LIETUVIŲ DRAUGAS HENRY de CHAMBON SULAUKĖ 82 METŲ AMŽIAUS

Sausio 22 d. sueina 82 metai dideliam lietuvių tautos draugui, prancūzų rašytojui—politikui Henry de Chambon.

Tai reto nuoširdumo mūsų tautos draugas.

Jis yra parašęs keturias prancūzų visuomenėje Lietuvos vardą garsinančias ir jos reikalus ginančias knygas: **"Lietuva Taikos Konferencijos metu", "Moderniškoji Lietuva", Europos problemos" ir "Baltų tautų tragedija".** Bet tai yra tik lašas to, ką jis yra paskelbęs apie mūsų krašto reikalus prancūzų periodinėje spaudoje.

Henry de Chambon buvo prieš daugelį metų įsteigęs politinį savaitinuką "La Revue Parlamentaire", kurio beveik kiekviename numeryje talpindavo žinių ir ilgesnių straipsnių apie Lietuvą. Jis tai darė, kai Lietuva buvo nepriklausoma valstybė, bet ypačiai jos reikalus labai nuoširdžiai gynė paskutiniaisias mūsų tautos nelaimės metais.

Surinkūs vienon vieton visą jo periodikoje apie paskelbtą medžiagą susidarytų keliolika knygų. Dabar jis yra susenęs ir palieges, dėl to tą savaitinuką jis perleido redaguoti savo bičiuliui, bet ir dabar tas laikraštis daug vietos skiria mūsų kovai dėl laisvės.

Nepriklausomybės laikais jis yra kelis kartus lankęsis Lietuvoje ir dabar jis gražiai ją prisimena. Visai neseniai jis vienam mūsų pareigūnui rašė: "Mano gyvenimo kelionė baigiasi ir, visą gyvenimą dirbęs Lietuvos bylai, gailiuos, kad gyvas nebegalėsiu pamatyti Laisvos Lietuvos"...

Tenka gerbiamam jubliatui palinkėti, kad jis bent sulauktų tos dienos, kai Lietuva bus laisva, ir pasidžiaugti savo nenuilstamo darbo vaisiais.

STEAMBOAT INN

ALMA KASMOČIUS, Vedėja

ĮVAIRŪS GĖRIMAI, PIRMOS RŪŠIES MAISTAS

Salė šokiams, susirinkimams, vestuvėms ir kitokiems pobūviams.

Didelis ir gražus daržas piknikams bei išvažiavimams.

89-91 Steamboat Rd., Great Neck, L. I.

TELEFONAI:

Great Neck 2-1546 (Biznio) Great Neck 2-3389 (Rez.)

Įvykiai ir žmonės

TEHERANAS — JALTA — POTSDAMAS

Jaltoje rusai amerikiečius ir anglus girdė vodka, bet patys gėrė vandenį...— Tarp Rusijos ir Vakarų negali būti jokio sugyvenimo

Kada 1945 m. vasario 4 d. Jaltoj atsidarė antroji "Trijų Didžiųjų" konferencija, padėtis jau buvo smarkiai pasikeitusi. Invazija į Prancūziją iš vakarų ir pietų buvo pasiekusi,vokiečių kontra atakos nedavė jokių rezultatų, visi didieji Vokietijos miestai sąjungininkų aviacijos buvo nušluoti nuo žemės ir V-2 grasinimas Londonui paliko tik nemalonus prisiminimas, gi raudonoji armija užėmė Vieną ir jau buvo įkėlusi koją į Rytinę Prūsiją. Pergalė jau nebebuvo viltis, bet realybė ir laikas buvo pagalvoti apie taiką.

Jaltos konferencijos darbotvarkė buvo dviguba.

1. Diskusijos apie Dumbarton Oaks konferencijoje padarytus pasiūlymus dėl įsteigimo tarptautinio organizmo.

2. Peržiūrėjimas politinių problemų, kurios pasidarė aktualios, būtent kokia bus Prancūzijos padėtis tarp sąjungininkų, Vokietijos okupacija, reparacijos ir Lenkijos bei Rumunijos klausimai.

Diskutuojant Jungtinių Tautų organizavimą, daugiausiai buvo ginčijamasi dėl veto, kurį rusai reikalavo, ir dėl balsų skaičiaus.

Per tuos septynerius metus praktika parodė, kad iš tos organizacijos į kurią Rooseveltas sudėjo tiek vilčių, negalima buvo susilaukti didelių dalykų. Nepasisekimai rodo, kad tarp tautų nėra nuoširdaus bendradarbiavimo ir jo negalės būti.

CARŲ RŪMUOSE

Visą naktį vasario iš 2 į 3 d. kas dešimt minučių keturmotoriniai lėktuvai pakildavo iš Maltos į Jaltą, pergabendami be Roosevelto ir Churchillio dar 700 asmenų, kurie turėjo dalyvauti konferencijoje.

Išlipę iš lėktuvų Saki aerodrome anglo-saksai buvo nustebinti, kad jiems važiuojant automobiliu į Jaltą visu keliu per 80 mylių stovėjo vienas prie kito rusų kareiviai sargybiniai su durtuvu ant šautuvo. Didžiumoj tai buvo jaunos merginos.

Jaltoje, kuri prieš tai buvo vokiečių okupuota ir sugriauta, vėliau rusų atsiimta, sanitariniai daliniai turėjo smarkiai dirbti naikindami vokiečių kareivių paliktas utėles ir blakes. Bet "didiesiems" atvykus, jau buvo švaru, nors truko prabangos.

Livadia rūmuose, kur buvo apgyvendinta amerikiečių degacija, Rooseveltas turėjo gulėti Nikalojaus II bilijardo kambary, gi 16 pulkininkų miegojo viename kambary...

PIRMAS SUSIRĖMIMAS

Prieš kelis mėnesius prancūzų gen. de Gaulle su savo ministru George Bidault (dabartinis prancūzų užs. reikalų ministras) lankėsi Maskvoje ir su Stalinu pasirašė draugiškumo sutartį.

Gi Jaltoje pasirodė, kad ši sutartis, nežiūrint, kad rašalas ant jos vos spėjo nudžiūti, Stalino mažai mažai vertinama ir Maskvos diktatorius pareiškė, kad Prancūzija nieko neprisidėjo prie karo laimėjimo ir pirmoji atidarė duris priešui.

Aišku, tada niekas nedrįso priminti Stalinui jo paktą su Hitleriu, bet Churchillis kovojo prie stalo kaip tigras užstodamas Prancūziją, reikalaudamas, kad Vokietijoje jau būtų duota okupacinė zona ir įeitų į Vokietijos administracijos komisiją.

Nusistatęs prieš de Gaulli Rooseveltas dvejojo kaip pasielgti. Galutinai Byrnes ir Hopkins įtikintas sutiko paremti anglų tėzę.

VOKIETIJA IR LENKIJA...

Didžiausias susikirtimas Stalino ir Churchillio įvyko diskutuojant reparacijų klausimą. Rusai reikalavo iš Vokietijos 10 bilijonų dolerių reparacijų ir norėjo išsivežti 80% jos fabrikų. Tada Churchillis pastebėjo:

— Reikia duoti arkliui valgyti, jei norite, kad jis jums dirbtų.

—Svarbiausiai ko reikia, kad jis negalėtų spardytis, — atsakė Stalinas.

Ginčams užsitęsus, buvo nutarta šį klausimą pavesti reparacijų komisijai.

Tas pats buvo ir dėl Lenkijos rytinių sienų. Iš viso to jau buvo galima suprasti, kad Lenkiją Stalinas nori laikyti savo globoje.

Užbaigimui padarė banketą. Gėrė šampaną vieni į kitų sveikatą. Byrnes pastebėjo, kad Višinskis nors išgėrė 40 stikliukų vodkos nebuvo girtas. Kada jis patikrino grafiną, rado, kad jame buvo vanduo...

Po Jaltos konferencijos paaiškėjo, kad rusai gavo dar daugiau nuolaidų iš vakariečių, negu Teherane ir visai nemanė pildyti savo duotus pažadus.

Pavyzdžiui Molotovas žadėjo, kad Lenkiją išlaisvinus už mėnesio bus paskelbti rinkimai. Tikrumoje tokie rinkimai įvyko tik po dviejų metų pagal priimtą totalitarinėse valstybėse madą. Gi dėl Rumunijos, tuoj po konferencijos pats Višinskis nuskrido į Bukareštą ir karaliui pakišo komunistinę vyriausybę.

Sunku buvo nepastebėti tokius faktus ir Roosveltas balandžio 1 d. telegrafavo Stalinui, išreikšdamas savo baimę dėl įvykių. Jis negavo jokio atsakymo ir balandžio 12 d. mirė praradęs viltį su rusais susitarti.

TRUMANAS SUPRATO STALINO POLITIKĄ

Kada "Trys" susirinko Potsdame, karas praktiškai jau buvo pasibaigęs ir Japonija ruošėsi kapituliuoti, net jei nebūtų buvusi po 15 dienų bombarduojama su atominėm bombom.

Konferencija prasidėjo liepos 17 d. Aplink didelį stalą susėdo trys delegacijos, kurių kiekviena buvo iš penkių narių. Trumanas šioj konferencijoje pakeitė Rooseveltą, gi šalia Churchillio ir Edeno sėdėjo darbiečių lyderis Attlee, kuris tada negalvojo kad už kelių dienų teks pavaduoti Churchillį.

Darbotvarke buvo ta pati kaip ir Jaltoje.

Bet Trumanas buvo didesnis realistas už Rooseveltą. Trumanas greit suprato, kad Stalinui neužtenka paskambinti pianu valsą, kad atsisakytų nuo pėdos žemės ar kopeikos reparacijų. Jis pajuto, kad Kremlius atnaujina savo imperialistinę carų politiką, tik jai pasiekti imasi kitų metodų, naujos taktikos: užgrobdamas kraštus iš vidaus, kuris priverčia supuvusias valstybes kristi kaip prinokusias kriaušes.

IR RYTOJ?

Septyneri metai praėjo nuo Potsdamo susitikimo. Jokia kita konferencija vėliau nesuvedė "didžiuosius". Buvo padaryti keli bandymai sušaukiant ministrų konferencijas, bet jos nedavė jokių rezultatų.

Per tuos septynerius metus pasaulis gyveno naujo karo baimėje, kuri 1949 metų pabaigoj pradėta mažėti. Bet nuo to laiko, nežiūrint lėto Atlanto sąjungos organizavimosi, įsivyravo nuomonė, kad šaltasis karas tegali sukelti tik lokalinius karus.

Bet, ar galima tikėtis, kad ateity bus padarytas galas tam nerimui? Ar naujos derybos gali atnešti kokias taikos perspektyvas.

Gal yra tik vienas šansas iš tūkstančio.

Tarp sovietinio ir laisvojo pasaulio tarpas kasdieną didėja.

Reikėtų būti naiviems, jei tikėti, kad sovietai geruoju pasitrauks iš dabar okupuojamų kraštų, kuriuos yra įjungę į savo ekonominę sistemą. Per tris dešimt metų Stalinas savo krašte sugebėjo likviduoti visus tuos, kurie gali sudaryti opoziciją. Tą patį jis dabar daro su satelitais. Jis neleidžia prieštaravimų nė diskusijų. Politbiuro pananaikinimas tai geriausiai įrodo, kad jis eina į autokratiją.

Vakar ir rytoj

P. DANTAS

"Dar prieš šio šimtmečio pabaigą Sovietų Rusijos raudonoji vėliava plevėsuos mėnulyje", rašo sovietų laikraštis Ogoniok.

Anot šio laikraščio, kelionė į mėnulį įvyksianti iš Kalugos aerodromo, netoli Maskvos. Pirma būsianti paleista raketa, kuri apskridusi mėnulį parveš nuotraukų, o paskui antroji raketa išsodins jau raudonarmiečius, kurie iškels raudonąją vėliavą.

Bet kadangi į mėnulį ruošiasi skristi ir amerikiečių mokslininkai, tai yra pavojus, jog abi ekspedicijos ten susitiks. Ko gero turės būti sušaukta konferencija, kad pasidalinus mėnulį "įtakos zonomis". O blogiausiu atveju gal ten bus pradėtas karas...

Tada tikrai Korėjoj bus pasirašyta taika, nes kovotojų prireiks mėnuliui.

Gal tokiu būdu, karo aistroms persikėlus į kitas planetas, žemėje įsiviešpataus ramybė?

●

Jei mokslininkai taip skuba apleisti žemę, tai, matyt, su ja ne viskas tvarkoj.

Astronomai, kurie šiomis dienomis susirinko į tarptautinį kongresą Romoje, įrodinėja, kad žemė pradeda lėčiau suktis aplink savo ašį. Ir ją stabdo ne kas kitas, kaip jūrų potvyniai ir atoslūgiai.

Tokiu būdu gaunasi, kad dienos ir naktys ilgėja.

Tiesa, kol kas paprasta akim nepastebiamai, nes tik dešimt bilijonine sekundės dalimi.

Bet pagal jų apskaičiavimus šiandieninė diena yra 30 sekundėm ilgesnė negu buvo prieš 2000 metų... Ji ilgėja išlengvo. Bet už 40,000 metų para jau bus 12 valandom ilgesnė.

●

Štai Europos federalistai su Paul-Henri Spaaku priešaky buvo susirinkę Vintimiliėj, kur susiduria prancūzų-italų siena. Manifestantai iškilmingai sudegino pasienio barjerą ir pastatė stulpą su užrašu "Europa".

Buvo plojama, o pats stulpas aplaistytas šampanu.

Bet iškilmėms pasibaigus ir smalsuolių miniai išsiskirsčius, muitininkai vėl pastatė naujai nudažytą barjerą.

Vietoj susivienijus, Europa šiandien yra labiau susiskaldžiusi.

Seniai praėjo tie laikai, kaip pasakoja Von Papen savo atsiminimuose, kada 1913 metais be paso iš Vokietijos galima buvo nuvažiuoti į Angliją pasižiūrėti arklių lenktynių.

Šiandien be užsienio paso Europoje nebandyk pajudėti.

Vargu ar bus kitaip rytoj.

●

Bet kaip galima kalbėti apie susivienijimą, kada net mizerija Europoje nevienoda.

Bulgarų komunistų laikraštis Trud tą patvirtina.

Anot Trud, Bulgarijoje ne tik suvaržytas cukraus pardavimas, bet visiškai uždrausta jį pardavinėti maisto krautuvėse. Ateityje cukrus bus parduodamas vaistinėse mažais kiekiais ir tik pristačius daktaro receptą.

Mat, sovietų okupuojamuose kraštuose toks saldus gyvenimas, kad net cukraus nereikia.

Aišku, Bimba su Pruseika pasakys, kad tai socializmo pažanga ir cukrus esąs kapitalizmo maistas, kuriuo maitinasi tik reakcionieriai...

BRAZILIJOS TURTAI NEPAJUDINTI

Naujasis Amazonės sutvarkymas, pakeis Brazilijos veidą — Beveik visi Rio gyventojai dalyvavo baltojo vestuvėse su indėne — Lietuviai Tautos Fondui sudėjo 5000 kruzeirų

JONAS ATMAINA
Vienybės korespondentas Brazilijoje

Brazilijos tarptautinė reikšmė auga diena iš dienos, ką nedviprasmiškai pabrėžia JAV spauda. Brazilijos turtai veik nepradėti kasti iš žemės dėl stokos darbo rankų, kapitalo ir plano.

Tiesa, visai neseniai kongresas priėmė ir prezidentas Vargas patvirtino Amazonės išnaudojimo planą, kurį įvykdžius — visiškai pasikeistų Brazilijos veidas (Amazonnės rajonas užima veik 1/3 Brazilijos teritorijos turinčios daugiau kaip 8 milijonus ketvirtainių kilometrų ir yra visai retai apgyventas). Tuo tarpu Brazilijai tenka gana sunkiai kovoti dėl kasdieninės duonos. Sausra krašto šiaurėje, štai, jau trunka ištisus metus — visus pasėlius išnaikindama ir numarindama gyvulius. Žmonės (per du milijonu) per sikėlė į krašto pietus — darbuotis kavos plantacijose, kurios kaip ant mielių dygsta Parenos estade.

Svarbiausi įvykiai Brazilijoje per 1952 metus, trumpai suglaudus, buvo tokie:

● Skraidančių lėkščių pasirodymas viršum Rio de Janeiro miesto, sukėlęs įvairiausių kalbų ir straipsnių, nes tos lėkštės buvo labai aiškiai nufotografuotos dviejų žurnalistų.

● Felipeto istorija, kurioj dėl vieno buv. aviacijos karininko skolinimo principu suorganizuoto biznio, lengvatikiams piliečiams buvo padaryta keli šimtai milijonų nuostolių automobilius iš Felipeto perkant. Mat, gudrusis lakūnas, pirkdamas JAV automobilius kreditan, parduodavo už grynus pinigus ir žemiau pirkimo kainos. Teismas ir šiandien nėra baigęs tos bylos.

● Masinis kalinių bėgimas iš Anchieta salos netoli Sao Paulo. Keturias savaites juos begaudant žuvo per 20 policininkų ir 80 kalinių.

● Banko tarnautojo Afranio nužudymas paslaptingose aplinkybėse. Suimtas leit. Bandeira neigia viską. Vieni jį laiko kankiniu (ypač jaunos mergaitės, nes žmogžudystė įvyko dėl meilės), kiti — ciniškų kriminalistų. Štai jau pusė metų, kai tardymas nieko negali išaiškinti.

● Didžiausia oro susisiekimo nelaimė, kurios metu Amazonės miškuose nukrito lėktuvas "Prezident" su 50 keleivių, skridęs į JAV katastrofos vietos, kurioje rado tik lėktuvo degėsius. Nei vienas keleivių neišsigelbėjo. Nelaimės priežastis taip pat neišaiškinta.

● Nepaprastai skaudi nelaimė įvyko Central geležinkelio linijoj, netoli Rio, kurios metu 78 žmonės, daugumoje darbininkai, važiavę į darbą, buvo užmušta vietoj ir keletą šimtų sužeista. Central linija perveža po pusę milijono žmonių kasdiena ir mažesnių nelaimių joj įvyksta dažnai.

● Automobilio katastrofoje žuvo mylimasis Brazilijos dainininkas Francisco Alves. Visa tauta verkė jo, kuris buvo vadinamas Balso Karalius dar gyvam esant, ir nematytos žmonių minios lydėjo jį į kapus, užtvenkusios visas Rio gatves keletai valandų. Brazilijos skausmą dėl šios mirties tegalima sulyginti su Lietuvos gedulu Dariui ir Girėnui žuvus 1933 m.

● Didelio džiaugsmo išgyve no Brazilija, kai Helsinki olim pijadoje paprastas juodukas kaimietis nuo Sao Paulo Ademar da Silva sumušė visus pasaulio rekordus, nušokdamas trišokyje 16 metrų ir 22 centimetrus.

● Keisčiausias įvykis buvo indėnės Diacui vestuvės su Ayres da Cunha — baltu vyru, kuris 30 metų buvo Indėnams Globoti Djos tarnautoju.

Kaip žinome, veik kiekvienas brazilas turi maišytą kraują: portugalų, afrikiečių bei indėnų, jau nekalbant apie tai, kad patys portugalai, kraujo atžvilgiu yra mišrainė: Stokuojant baltų moterų pirmieji Brazilijos užkariautojai vedė indėnes. (Pasakojama, vienas jų palikęs 300 vaikų). Tačiau vėliau, maždaug prieš porą šimtų metų, pagausėjo baltų moterų iš Europos, o indėnai, kurie nepanorėjo dirbti užkariautojams buvo nustumti į džiungles ir pradėta juos negailestingai naikinti. Reikalai taip pablogėjo kad pati valdžia susirūpino apsaugoti indėnus nuo baltųjų skriaudų ir... ligų. Tam reikalui buvo įsteigta Indėnams globoti d-ja, kurios tarnautojams griežtai buvo uždrausta "rėžti sparną" aplink indėnes.

Tačiau jauni brazilai, tūkstančiais kilometrų atkirsti nuo miestų ir moterų, gyvendami miškuose neišvengdavo romansų, kurių pasekoje arba turėjo mesti tarnybą ir bėgti į mišką kartu su indėne žmona, arba mesti tarnybą ir žmoną ir grįžti į miestą.

Ayres da Cunha jau penki metai mylėjo Diacui, tačiau Indėnų Globos d-jos valdyba, vykdydama taisykles neleido jam Diacui vesti.

Tada Ayres pasiskundė į spaudą.

Kilo triukšmas. Įsikišo Žemės Ūkio ministeris, kurio žinioje yra indėnų reikalai. Mokslininkai ėmė įrodinėti, kad baltieji neturi vesti indėnų, kad nepagadintų... indėnų rasės su savo ligomis, ypač lytinėmis. Senatoriai parlamente karščiavosi, įrodinėdami, kad ir jų prosenelės buvo indėnės. Spauda reikalą taip išpūtė, kad kai Žemės Ūkio ministeris leidimą, nežiūrint d-jos protesų, suteikė ir vestuvių diena buvo jau paskirta, Rio gyventojai netvėrė džiaugsmu, laukdami Diacui ir jos brolių, kurie atvyko iš miškų lėktuvu... nuogi.

Žinoma greitai jie ir juos lydėjęs vadas buvo aprengti lininiais puošniais drabužiais, o jau sužadėtinė, tai tikrai atrodė karalaitė. Buvo daug priėmimų, net miesto valdyboje, kur vargšai indėnai turėjo klausyti ilgų sveikinamų kalbų, iš kurių nė žodžio nesuprato.

Pakrikštijus Diacui buvo paskirta diena jungtuvių apeigoms, kurios įvyko didžiulėje Rio katedroje.

Dešimtys tūkstančių žmonių užplūdo bažnyčią ir apinkines gatves, sustabdydami visą judėjimą. Jaunieji po apeigų turėjo išeiti slaptai pro mažasias katedros duris ir tai stiprioje policijos apsaugoje. Džiugaujančios minios dar ilgai nesiskirstė. Jaunavedžiai ir jos palydovai gavo daug įvairiausių brangių dovanų iš prekybos firmų bei paskirų asmenų: auksinių laikrodžių, apirankių, žiedų, drabužių, muzikos instrumentų...

Indėnų vadas, žmogus senas ir rimtas, labai stebėjosi baltaisiais ir vis klausė: "Argi šitame dideliame kaime niekas neturi kirvių, kastuvų ar grūdų, kuriuos galėtų mums padovanoti parsivežti į miškus"? Po viso to triukšmo, užėmusio spaudoje pirmuosius puslapius keletą savaičių, pagaliau ir pati spauda turėjo pripažinti, kad: "iš visų šioj meilės istorijoj dalyvavusių žmonių tik vieni indėnai atrodė kultūringi ir civilizuoti, tuo tarpu baltieji sostinės gyventojai pasirodė, kaip tikri barbarai". Dabar jaunavedžiai vėl grįžo į mišką už poros tūkstančių mylių nuo civilizacijos ir kol kas apie juos nieko negirdėti.

Lietuvių gyvenime Brazilijoje per praeitus metus pabrėžtina keletas laimėjimų, kurių svarbiausias: Pirmosios Tautodailės ir Meno Parodos surengimas Sao Pauly, kuri praėjo su dideliu pasisekimu. Kitas — Paulistų Choro viešnagė Rio, kuri nebuvo kaip reikiant išnaudota tarptautiniu požiūriu dėl organizatorių pakrikimo. Tas L. K. b-nės choras yra tikrai pajėgus vienetas (maestro Ambrazaičio vadovybėj), o pridėjus dar solistą K. Ambrozevičių — visai lengvai pateikia net operų fragmentus.

Laisvosios Europos K-to įsteigimas Rio taip pat yra didelis laimėjimas.

Ministerio Meierio suorganizuotas spaudos bendradarbių būrelis reguliariškai pateikia brazilų spaudai straipsnių, nušviečiančių Lietuvos kultūrą bei jos kančias okupacijoje. Nešvari kampanija prieš Diplomatijos šefą, ačiū Dievui, berods, pasibaigusi Amerikos liet. spaudoje — suskaldė ir Rio lietuvius. To pasekoje organizacijų valdybos nutarė ne rinkti Tautos Fondui aukų per Gedulo Dienos minėjimą. Padėtį išgelbėjo ministeris Meieris, pertraukęs minėjimo metu savo kalbą ir pakišęs aukų lapus Tautos Fondui, kviesdamas įrodyti, kad "esame tikri patriotai, o ne pigūs politikieriai".

Žmonės gausiai aukojo.

Dabar Rio įsteigtas, ta proga, Laik. Tautos Fondo K-tas, Lietuvos atstovo žinioje. Banko einamoje sąskaitoje Tautos Fondui jau turime per 5000,00 kruzeirų. Plačiau apie lietuvius — kitą kartą.

DAILININKAS ARBIT BLATAS SURADO SAVE...

V. K. JONYNAS

Arbit Blatas lietuviškai visuomenei gerai pažįstama kūrybinė asmenybė. Jis yra gimęs 1908 m. Lietuvoje kur jo tėvai, lig II-jo pasaulinio karo, turėjo Kaune pijanų prekybą.

Nuo jaunų dienų Arbit Blatas draugavo su mūsų dailininkais, dažnai vieni antrus lankydami bei diskutuodami įvairiais meno ir tapybos klausimais. Adomas Galdikas, Dvarionas, Bacevičius ir kiti lietuviai menininkai buvo Arbit Blato tiesioginiai draugai.

Dar prieš šį karą Arbit Blatas išvyko studijuoti į Paryžių, ten vedė vieną amerikietę ir nuo to laiko jo nuolatinė gyvenama vieta galima laikyti Paryžius — New York'as.

Šiandien mes sutinkame Arbit Blatą jau užbaigtą ir susiformavusią tapybos meno asmenybę. Jis yra surengęs eilę parodų pasaulio kultūriniuose centruose o jo darbų turi įsigijęs patys svarbiausi Europos ir Amerikos muziejai.

Mielai sustojamė ties Arbit Blatu, kaip lietuviu kūrėju, nes tokiu jis yra ir niekad nesigėdino juom būti. Jo parodų katalogai ir meno kritikos visur buvo atžymėtos, kad tai yra lietuvis dailininkas. Atsilankius į Arbit Blato studiją namuose, su malonumu konstatuojame, kad joje virš židinio, tebestovi 3 autentiški lietuvių liaudies meno dievukai. Juose Arbit Blatas mato praėjusias savo kūdikystės dienas bei lietuvio genijaus meninį pajėgumą, su kuriuom jis nenori nutraukti dvasinių ryšių, kaip jų nenutraukia su gražiai išmokta lietuvių kalba, kurios nepamiršo.

Nuo sausio mėn. 12 iki 24 d. 711 nr. Fifth Ave. meno galerijoje yra atidaryta naujų Arbit Blato darbų mena paroda. Joje autorius išstatė 57 darbus iš kurių 19 didelio formato tapybos kūriniai, o likusieji piešiniai. Šie darbai, daugumoje, padaryti jo kelionėje po Italiją. Be puikių Venecijos ir Paryžiaus vaizdų, parodoje randame ir žandrinės tapybos, kur skurdo paliesti seneliai ilsisi seno mūro atokaitoje.

Arbit Blato tapyba yra sodrių spalvų ir turtingo kolorito gražiai išbalansuoti plastinio meno kūriniai. Jam jo matomas pasaulis nėra vien bepras mis spalvų kratinys, bet meistriškai jungiama, gamtoje egzistuojanti, spalva, šviesa ir forma. Šiuos gamtos reiškinius Arbit Blatas apjungdamas, surado save, o jo meno kalba mus įtikina.

LATVIŲ DAILININKO PARODĄ APLANKIUS

Ludolfs Liberts, žinomas latvių dekoratorius ir tapytojas, buvęs Meno Akademijos profesorius Rygoje, surengė New Yorke Barbizon Plaza meno galerijoje savo tapybos darbų parodą.

Nors Libertą dėl teptuko teknikos reikėtų laikyti impresijonistu, bet dėl spalvinio neturtingumo jis šiai puikiai mokyklai yra grynas kontrastas. Juoda spalva arba jos priemaišos vartojama visuose šešėliuose ir jų perėjimuose, o šviesoje dažna beveidė balta, L. Libertą, kaip tapytoją, negailestingai sunaikina.

Libertas mums buvo žinomas, kaip geras teatro dekoratorius, tačiau šiais savo tapybos darbais, jis savo teatro kurinių nei iš tolo neprilygsta.

Matomai tremties sąlygos neigiamai paveikė šį ryškų ir pajėgų Latvių tautos kūrėją, kuris kaip dekoratorius yra žinomas ir už Latvijos sienų.

JURGIS SAVICKIS

RAUDONI BATUKAI

G A B I J A

Kątik mirusio rašytojo kūrybą vaizdžiai pažinsite iš šio novelių rinkinio. 134 psl., kaina $1.50. Užsakymus siųskite:

GABIJA

335 Union Ave., Brooklyn 11, N. Y.

DAverport 6-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 Grand Avenue
Maspeth, N. Y.

Kelias į pasisekimą: išėjo iš spaudos knyga apie tai, kaip reikia elgtis namie, gatvėje, svečiuose ir kitose viešose vietose. Mokėjimas mandagiai elgtis atveria žmogui duris į sekmingesnį gyvenimą. Kaina $2.00 Grab-Grabauskas, 229 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

DON CAMILLO MAŽASIS PASAULIS

Giovanni Guareschi

KRIKŠTIJU TAVE LENINO VARDU...

Į bažnytėlę įėjo vyras su dviem moterim, kurių viena buvo komunistų vado Peppone žmona.

Don Camillo, tuo metu pasilipęs ant kopėčių, stengėsi nublizginti švento Juozapo aureolę. Pamatęs įeinančius, paklausė ko jie nori.

— Atėjome dėl krikštynų, — atsakė vyras ir moteris parodė ryšulį, kuriame buvo įvyniotas kūdikis.

— Kas jį padarė?— paklausė don Camillo nulipdamas nuo kopėčių.

— Aš, — atsakė Peppone žmona.

— Ar su savo vyru? — toliau klausinėjo don Camillo.

— Aišku! O su kuo norėtumete, kad aš daryčiau? Ar su jumis?— sausai atkirto Peppone žmona.

— Nėra ko pykti, — pastebėjo don Camillo, eidamas į zakristiją. — Aš dažnai girdėjau kalbant, kad jūsų partijoje yra laisva meilė.

Praeidamas pro altorių, don Camillo priklaupė ir mirktelėjo Jėzui.

— Ar Jūs girdėjote? Šitą kartą aš paėmiau tuos bedievius už ragų!

— Nekalbėk kvailystes, don Camillo!— atsakė jam užsirūstinęs Kristus. — Jei jie būtų bedieviai, tai neateitų krikštyti savo vaiko. Ir jei Peppone žmona tau būtų užvožusi per veidą, tai būtum gavęs teisingą užmokestį.

— Jei Peppone žmona būtų smogusi man per veidą, aš būčiau visus tris paėmęs už sprando ir...

— Ir ką?— griežtai paklausė Kristus.

— Nieko, aš tik taip sau pasakiau, — pasiskubino atsakyti don Camillo pasikeldamas.

— Don Camillo, būk atsargus su savo veiksmais! — įspėjo jį Kristus grasinančiu balsu.

Don Camillo, užsidėjęs bažnytinius rūbus, grįžo prie atėjusių krikštyti vaiką.

—Kokiu vardu nori jį krikštyti?— paklausė Peppone žmonos.

— Lenino-Libero-Antonio,— atsakė ji.

— Tad eik krikštyti į Rusiją, — ramiai atsakė don Camillo, uždengdamas krikšto dubenį.

Klebonas turėjo rankas kaip kultuves, tad trys draugai išėjo nė žodžio neištardami. Don Camillo gi norėjo įsmukti į zakristiją, bet griežtas Jėzaus balsas jį sustabdė.

— Don Camillo, tu padarei biaurų dalyką. Pašauk šiuos žmones ir pakrikštyk kūdikį.

— Jėzau, — atsakė don Camillo, — jūs turėtumete suprasti, kad krikštas nėra koks šposas, kad krikštas yra šventas dalykas, kad krikštas...

— Don Camillo, tu nepradėsi man pasakoti kas yra krikštas, man kuris jį išrado? Aš tau kartoju, kad tu blogai pasielgei, nes jei šis kūdikis, prileikim, šią valandą mirs, tai tik dėl tavo kaltės negalės patekti į dangų.

— Viešpatie, nedramatizuokime padėtį. Kodėl Jūs norite, kad jis mirtų. Jis toks ružavas ir sveikas, kaip rūdikas.

— Tai nieko nereiškia,—barė jį Kristus.—Jam ant galvos gali nukristi plytgalis... arba gali mėšlungis sulimti... Tavo pareiga buvo pakrikštyti.

Don Camillo iškėlė rankas į dangų.

— Bet, Jėzau, pagalvokite nors valandėlę. Jei mes būtumeme tikri, kad šis kūdikis eis į pragarą, dar galėtumeme padaryti išimtį. Bet jis gali jums patekti į dangų, nežiūrint kad jis yra šio biauraus tipo sūnus, tad pasakykit man, kaip aš galiu Jums siųsti tokį, kuris vadinsis Leninu? Aš pagalvojau apie dangaus garbės išlaikymą.

— Dangaus garbė tai mano reikalas, — sušuko Jėzus. — Mane svarbiausiai interesuoja, kad žmogus būtų doras, o kaip jis vadinsis Leninu ar Bottone, tas nesvarbu. Pats galėjai pastebėti, kad tie žmonės, kurie savo vaikui duoda nuvalkiotą vardą vėliau turi nesmagumų.

— Gerai! — atsakė don Camillo. — Aš visada esu kaltas. Bandysiu tą reikalą sutvarkyti.

Tuo laiku kaž kas įėjo į bažnytėlę. Tai buvo pats Peppone nešinas kūdikiu. Jis uždarė užpakaly savęs duris, jas užsklęsdamas.

— Aš neišeisiu iš čia, kol ma no sūnus nebus pakrikštytas tokiu vardu, kokiu aš noriu.

— Jūs matote, Jėzau, — sumurmėjo don Camillo atsisukdamas į Kristų. — Dabar, kada aš buvau pilnas gerų norų šį dalyką sutvarkyti, štai kaip su manimi elgiasi!

— Bet ieik į jo padėtį, —atsakė Kristus. — Pilnai galima pateisinti jo pyktį.

Don Camillo pakratė galva.

— Aš sakau, kad neišeisiu iš čia, kol nepakrikštysit mano sūnų taip, kaip noriu,— pakartojo Peppone.

Padėjęs ryšulį su kūdikiu ant suolo, jis nusimetė švarką ir atsiraitydamas marškinių rankoves grasinančiu žvilgsniu artėjo prie don Camillo.

— Jėzau,— pradėjo maldauti don Camillo, — aš atiduodu savo likimą į Jūsų rankas. Jei Jūs randate teisingu, kad šis tipas gali priversti mane išpildyti jo valią, aš pasiduodu. Bet neverkšlenkite, jei rytoj man atneš krikštyti veršį. Jūs žinote, kaip būna pavojinga duoti blogą pavyzdį.

— Aišku, bet pabandyk su juo pasiaiškinti...

— O jei jis mane puls?

— Priimk smūgius, don Camillo, ir kentėk taip, kaip aš kenčiu.

Don Camillo atsisuko į Peppone:

— Gerai, vaikas bus pakrikštytas, bet kiekvienu atveju ne tuo nelaimingu vardu.

— Don Camillo, — sušuko Peppone, — atsiminkit, kad aš turiu jautrų pilvą nuo to laiko, kai rezistencijoje buvau peršautas, tad nemuškit žemai, arba aš griebsiu už suolo.

— Būk ramus, Peppone, aš tau duosiu per viršutinį aukštą, — atsakė don Camillo ir skėlė jam į kairiąją ausį.

Abu buvo milžinai ir turėjo kietas rankas, tad nuo jų smūgių ore girdėjosi švilpimas. Po dvidešimt minučių smarkios, bet bežodinės kovos, don Camillo išgirdo aiškiai balsą, kuris jam sakė:

— Duok jam don Camillo! Su kairiąja tiesiog į smakrą!

Tai Kristus nuo altoriaus davinėjo patarimą. Don Camillo smogė su kairiąja ir Peppone griuvo žemėn.

Jis pasiliko gulėti nejudėdamas kokias dešimt minučių, paskui pasikėlė, pasitrynė smakrą, užsidėjo švarką, pasirišo aplink kaklą raudoną skarelę ir pasiėmė kūdikį. Don Camillo prie krikšto dubenio laukė bažnytiniuose rūbuose šaltas kaip uola. Peppone iš lėto prisiartino.

— Kokiu vardu jį pavadinsime? — paklausė don Camillo.

— Camillo-Libero-Antonio, sumurmėjo Peppone.

— Ne! Pavadinkime jį Libero-Camillo Lenino, — pasakė jis. — Taip, Lenino vardu taip pat, ne su Camillo greimais ten tokių mžonių nėra.

— Amen,—sumurmėjo Peppone vis čiupinėdamas smakrą.

Kada ceremonija buvo baigta, don Camillui einant pro altorių, Kristus šypsodamasis pasakė:

—Nėra ko ir sakyti, don Camillo, politikoje tu orientuojies geriau už mane.

— Smūgiuose taip pat, — pastebėjo don Camillo išdidžiai čiupinėdamas ant kaktos išsokusią gugą.

Kitą savaitę tolimesni don Camillo ir Peppone nuotykiai.

MANO GERIAUSIAS DRAUGAS

Ištrauka iš Jurgio Savickio naujausių apysakų "Sapnas", kurį išleidžia "Patria".

Bet kareivis jojo. Dabar kareivis, be savo turimų maišų, dar užsinėrė ant kaklo mano motinos jam visokių gerybių prikrautą tarbą. Ten buvo daug lašinių.

— Geri jūs žmonės, gerų žmonių mes niekuomet neužmirštame.

Tai buvo manifestas.

Aš išlydėjau kareivį į kiemą.

— Argi su šunim į kariuomenę? Geriau man jį parduotum...

Kareivis pažiūrėjo į mane klaikiai.

— Savo draugų kareivis neparduoda!

— Bet aš galiu Tau kitokį daiktą parduoti! Čia tokio daikto nerastum...

Kareivis jojo. Kareivis ištraukė iš savo maišo naują siuvamą mašiną.

Mašina blizgėjo. Mašina šaipėsi iš mūsų ir iš mūsų krūmų.

Dabar aš supratau, kodėl vokiečiai jam patrenkė ranką. Man net keista pasirodė, kad prie tokio nesimpatingo žmogaus galėjo pristoti toks geras šuva ir taip smarkiai prie jo prisirišti.

— Duosi man 25 rublius—tavo!

— Kam ji man reikalinga, tavo mašina.

— Penkiolika, nė žodžio daugiau.

— Ne!

— Tris?

— Ne! Visai aš jos nenoriu.

— Kaip tai, vadinas, — "nenoriu"?

— Visai—ne!

— Tai tu esi prūsas. Tu esi ne mūsų žmogus...

Kareivis žiūrėjo į mane visai žioplai. Visos jo gražios iliuzijos subyrėjo. Bet jis buvo ryžtingas! Paūgėjęs kilpose, jis pakėlė mašiną aukštyn ir smarkiai trinktelėjo ją į akmenų krūvą.

— Germanijai galas!

Mašina gulėjo suaižyta ant akmenų krūvos ir verkė.

Tai būta drūto vyro. Pagaliau jis neturėjo laiko ilgai vozotis su tokiais niekais.

Aš irgi nenorėjau daugiau turėti reikalo su tokiu varijotu ir nuėjau, nė neatsisveikinęs, į seklyčią. Aš savyje džiaugiausi, kad iki tos "Kauno tvirtovės" mažiausia bus apygerių dviejų dienų jojimo.

Temo. Mūsų sodžiaus apylinkėje kur niekur žybtelėjo ugnys. Kaip gerai tokiu tipu atsikratyti! Atvyko ir išvyko. Ūkyje jaukiau pasidarė. Tik man šuns gaila.

Uždariau seklyčios langines.

Atsigręžęs net nustebau.

Patvartėse stovėjo kareivis.

— Turbūt, nakvintis?

Kareivis nuo arklio mojo man paslaptingu mostu.

— Bičiuli! Eikšia... Prisiartink!

— Na? Ar giria baisi? Tamsi.

— Imkis sau šunį! Man jis nereikalingas....— Aš norėjau dabar apkabinti šį žmogų.

— Taip! Šuo, sek savo naują poną.

Šuo nesekė.

Šuo, kad ir labai mandagiai, žiūrėjo į savo šeimininką. Dabar jis atrodė toks pavargęs, sulįsęs, nusiminęs.

— Argi žmonėse iš tikrųjų galima tokia niekšybė?

Kareivis skubėjo joti "namo", į tvirtovę.

— Tik žiūrėk, kad vokiečiai tau šuns nepavogtų.

Skaidri žiemos diena.

Mums joks karas neegzistavo.

Mums atrodė po senovei, kad viskas, ką mes tik vakar buvome matę, ir kareiviai ir sužeistieji jų tarpe, tai tik prasimanymas.

Skaisti diena.

Šitokią dieną, kai plonučiai ir baltučiai ledai, bato paminami, trata grovesiuose ir grioveliuose, vandeniui išsekus, ir kai taip harmoningai ir sutartinai burbia klojime kuliamoji, ir kai greta jos talakuoja arfa, spiaudydama savo aštriomis ašakomis ir vėl mums, žiemos sezonui taip reikalingus, javus, — karo negali būti. Tai tik paiktelėjusių žmonių prasimanymas.

Trobose šilta. Per slenkstį ritasi vaikai pupos į patį piktąjį šalti. Motinų už multanų pačiu paskučiausiu momentu pagaunami ir atitraukiami nuo pragaišties ir šalčio. Šiandien taip giedra, bet vaikai visvien privalo tūnoti gryčioje, pasuolėje, bet ne kur kitur. Tokio mes esame nusistatymo.

Vakar dar buvo nejauki diena, vakar buvo kareivis su patrenkta ranka, šiandien — skaisčiausia saulė rėžia akis. Saulė iš tikrųjų pas mus nuskaidrino šiandien visas apylinkes.

Vakar buvo karas, šiandien karo nėra.

Klasta ir žmonėms įprastu nedėkingumu, šuo buvo uždarytas į bjaurų kiaulmigį. Kiaulėms, ne šuniui gyventi. Kiek jis vakar protestavo! Ne garsiai ir brutaliai, kaip prieš kokią neįveikiamą jėgą, bet tylutėliai. Čia čaižtelėdamas koja į duris, čia klaustelėdamas, ar kas neatsilieps.

Tik dienai išaušus, šuo kiek aprimo.

Aš nuėjau pažiūrėti šuns. Aš pagiosčiau šunį. Jis nekando manęs. Jis nė nemanė bėgti ar šokti per aukštus vartus. Aš net susirūpinau, ar neatsitiko kas bloga su juo. Šuo nusekė paskui mane į seklyčią.

Kieme pauostė orą ta kryptimi, kur vakar bus nujojęs jo draugas, kareivis.

— Niekšybė!

Ne, jis nemanė bėgti. Jis pasiliko pas mane.

Atėjęs į seklyčią, jis dribtelėjo į palovę.

Raginamas, nenorėjo nė pažiūrėti į žmones.

Nors žmonių, lyg tyčia, prisigrūdo pilna seklyčia pažiūrėti tokio svečio. Tokio šuns dar čia nebuvo. Šuo, išsitiesęs visomis keturiomis ant grindų, tysojo ir protarpiais tik murksojo. Lyg atsimindamas savo ilgą kelionę, liepsnas ir deginamus namus savo Tilžėje ir savo poną medžiotoją.

Kojos jo pakaustytos tokiomis minkštomis padukšaitėmis, kaip guminėmis. Esama ir nagų. Ilgos, kiek nusivirusios ausys. Tai būta gero medžioklinio šuns. Man praminus, dabar visi jį vadino Murksa. Dar kelias dienas jis ilgėjosi savo draugo, kareivio. Tik retkarčiais pažvelgdavo savo gudriomis akimis į mane. Jis liko pas mane.

Šiandien jis gana linksmas.

Jis laksto.

Lapatuodamas savo išsiskersnojusiomis kojomis, jis išblaškė žvirblius ties klojimu, prišoko prie avižinių šiaudų kūgio. Pradėjo vartytis ir žaisti. Matyti, norėdamas mane pralinksminti. Ar nuduodamas noris iš manęs ištrūkti ir pabėgti. Ne, kamerate, dabar tau sekasi gerai ir tu sveikutėlis!

Visiems darbininkams klojime šuo irgi didžiai patiko.

Tik Murksa kitų šunų negalėjo pakęsti. Kur pasitaikydavo vietinės veislės kudlius, tuoj jis jį paversdavo ir gana smarkiai apkandžiodavo. Šito malonumo jis negalėjo išsižadėti. Jis darydavo dažniausiai tai nevisai piktai. Koja primynęs, jis žiūrėdavo triumfališkai, iltis atkišęs.

Dabar šuo liko mano kelionių draugas. Klajonės po girias ir laukus įgavo daugiau prasmės. Kartais eidavo drauge į artimą miestelį pašto atsiimti, kuris vis dar nežinia iš kur ateidavo. Jis žinojo viską, ko tik iš jo buvo reikalaujama. Jis geriau suprasdavo mano kalbą, nei žmonės.

Šiandien į mūsų ūkį atvažiavo vienas rusų dvarininkas. Tikriau pasakius, rusų magnatas. Jį mes gerai pažinome. Geru įpratimu, jo dvaras buvo veik sulicituotas jau. Bet dabar buvo karas.

Dvarininko nelauktas atvykimas mus visus didžiai nustebino. Ir net įvarė baimės. Jis atvykęs, vyriausybės įpareigotas, vis — karo reikalais. Dabar ne juokai!

— Karas! Vokietį reikia sumušti. Mes gyvename juk taip arti pačios pafrontės!

Dabar rusai iš tikrųjų susigriebė mus visus mokyti, saugoti ir mums rūpintis. O tos saugybos krašto jau nebuvo! Pirmiausia jie pareikalavo iš mūsų pristatyti jiems nemokamai arklių ir žmonių darbams. Daug arklių ir daug žmonių.

Vokietis turi būti nugalėtas. Prieš vokietį reikia įsigalėti ir įsistiprinti labai trumpu laiku. Deja, iki šiol nieko nebuvo padaryta visoje apylinkėje.

Rusų magnatas daug ko reikalavo ir iš mūsų. Rusų magnatas turėsiąs įsistiprinti ir prižiūrėti Kauno gubernijos didžiajame gabale provinjantavimo ir arklių sumobilizavimo srityje. Tai jau ne juokai!

Tai buvo jo pirma kelionė į mus. Pasitarti su tėvu, žmogumi gana prityrusiu ir labai populiariu.

Rusų dvarininkas — didžiulio maštabo žmogus, pirma sukalbamas ir labai ramus, dabar, pajutęs galybės ugnį, pradėjo žmonėms šaukti į akis ir draskytis. Atrodo, pats vis, kažkur skubėjo ir to laiko jam nebuvo. Patiems žmonėms gi buvo kaip ir nepatogu žiūrėti į jį. Nors visi žinojo, kad jo nesama tokio pikto.

Žmonėms jis stačiai šaukdavo į veidą: "Bu!" It sakydamas—bu!—aš noriu tave suėsti.

Su tėvu užbaigęs reikalus, besiruošdamas jau keliauti, rusų magnatas bus pastebėjęs šunį.

— Medžioklinis šuva! Toks medžioklinis šuva ir—troboje. Man jis reikalingas.

Niekas neatsakė.

Toks šuo, tikrai jam pritiktų.

Net juokinga, gerą Kauno gubernijos dalį pavaldąs, jis negali turėti tokio šuns, o kažkoks ūkininkas turi.

Jis suspaudė net dešinės rankos kumštį, norėdamas parodyti, kaip jis gali pavaldyti Kauno guberniją ir žmones.

— Taip nepatogu! Čia jau esama tikros netvarkos. Čia jau esama tikro revoliucinio pasikėsinimo. Tai—riaušių pradžia. Taip negalima.

Neišlipdamas iš vežimo, pasišaukė tėvą. Kaip lažininką. Tarė jam kelis žodžius.

— Atiduosi man šunį — laisvė tavo. Nereikės tau arklių mobilizacijai statyti. Arkliai būsią namie. Neatiduosi...

Arkliai didelis daiktas ūkyje. Tai kiekvienas žino. Mano tėvas ūkininkas. Jis užvis geriau žino. Kiekvieną žmogų gali tai sugundyti.

Iki šiol, jei kurį arklį arba žmogų paima į mobilizaciją, tai kaip ir atisisveikinti gali su tokiu žmogum ar su tais arkliais. Arba arklius nuvažinėja ar žmones nugrūdžia į kitą pasaulio galą.

Gaila juk arklių.

— Na, kam tau šuo, sakau? Na, pasakyk man.

Ūkininkas turi žemę dirbti, bet ne medioklinials šunimis verstis.

Tėvas svyruoja.

Iš tolo atrodytų, kad kalbasi du bičiuliai.

— Tai galima...—Gudriai nusišypso tėvas.— Išties, didelio čia daikto to šuns.

— Dabar! Tučtuojau?

— Gal kiek vėliau?

— Jei atiduosi tuojau, tai priedų dar dešimt rublių. Vėliau — pinigų negausi.

Dešimt rublių ir nemažas daiktas ūkyje.

Tačiau rusų dignatoriui tėvas vis dėlto pasako.

— Tai kad šuo ne mano... Šuo mano sūnaus. Man teks su sūnum pakalbėti.

SAVINGS ACCOUNTS CORDIALLY INVITED

Latest Interest Rate **2½%** A Year — Credited and Compounded Quarterly

On Regular Savings Accounts
Interest starts the first of the month on sums from $25 to $10.000
Deposits made on or before January 10, April 5, July 10, and October 5 will draw interest from the first of such months if left to the end of the quarterly dividend period

THE Kings County SAVINGS BANK
135 BROADWAY at BEDFORD AVE.
539 Eastern Parkway at Nostrand Avenue
Your Deposits in This Bank Are Fully Insured Up to $10,000.
Member Federal Deposit Insurance Corporation

LIETUVIŲ RADIJO PROGRAMA
JUOZAS GINKUS, VEDĖJAS
TREČIADIENIAIS, NUO 9:30 IKI 10 VAL. VAK.
IŠ WWRL, 5000 kcl.
495 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVergreen 4-9293

SCHOLES BAKING, Inc.
LIETUVIŠKA DUONA—GERIAUSIA DUONA

V. LUKAS, vedėjas
Mes kepame visokias duonas ir pyragus vestuvėms, krikštynoms, gimtadieniams ir kitokioms iškilmėms. Visus užsakymus mes išpildome kogeriausiai.
532 Grand St. Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8802

86-TH ST. CASINO TEATRAS
210 East 86th Street
Tel.: REgent 4-0257
BUtterfield 8-0561
Nuo sausio 16 iki 22 d., 1953 m.
PIRMĄ KARTĄ AMERIKOJE
"GLUCK UNTERWEGS"
Su Dora Komar — O. W. Fischer Paul Kemp — Maria von Buchlow — Gustav Waldau — Max Gulstorff
"DER ENGEL MIT DEM SAITENSPIEL"
Su Hans Sohnker — Hertha Feiler — Hans Nielsen — Susane von Almassy—Otto Graf—Lina Carstens Erich Ponto-Emil Hess - Paul Rehkopf
NAUJAUSIA SAVAITĖS APŽVALGA.

LATVĖ ADVOKATĖ
DR. JUR. SOPHIE BERZINS
Praktikavo Baltijos valstybėse, Vokietijoje ir dabar — Amerikoje. Taip pat padeda lietuviams, reikalingiems teisinių patarimų.
245 LENOX RD., BROOKLYN 26, N. Y.
ULster 6-4938

ALLIANCE CRYSTAL COCTAIL BAR
Kazys ir Alvina Buividai
Vienas iš gražiausių kabaretų mieste. Geriausios rūšies maistas, įvairiausi gėrimai
DU ORKESTRAI, "FLOOR SHOW" IR ŠOKIAI
Vakarais muzika prie baro.
80 ST. MARKS PLACE NEW YORK, N. Y.
(8th St. ir 1st Avenue) GRamercy 7-9765

NAUJAI ATIDARYTAS
JULIUS' RESTAURANT
JULIUS DAUGMAUDIS,
Savininkas
ĮVAIRŪS GĖRIMAI, PIRMOS RŪŠIES MAISTAS
273 GRAND STREET, BROOKLYN 11, N. Y.
EVergreen 4-9533.

KVIEČIAMI APLANKYTI NAUJAI ATIDARYTĄ
PALANGOS RESTORANĄ
(Restaurant Corp. Palanga)
ŠVIEŽIAS MAISTAS. LIETUVIŠKI PATIEKALAI.
337 UNION AVENUE, BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. UL 8-7821

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.
KABARETAS
Baras, Restoranas, Salė
VYT. BELECKAS, savininkas
Šokiai kiekvieną šeštadienį grojant "Nakties Pelėdų" orkestrui

1883 MADISON ST. BROOKLYN 27, N. Y.
Tel. EV 2-9586 (Prie Forest Ave. stoties), Ridgewood

NEW YORKO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. VYTAUTAS AVIZONIS, M. D.
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
30 E. 60th St. New York City
Telef. MUrray Hill 8-8677
VALANDOS: Susitarus: antrad., ketv. ir šešt. nuo 5 iki 8 v. v.
12 Shore Lane, Bay Shore, L.I.
Telef. Bay Shore 3710
Susitarus: pirm., treč. ir penkt. visą dieną ir šešt. tik iš ryto.

DR. F. M. BINTAKYS
91 Hanson Place
Brooklyn 17, N. Y.
STerling 9-5285
VALANDOS: Kasdien nuo 10 iki 12 ir nuo 5 iki 8 v. v. Šeštad. visą dieną ir pagal susitarimą

PETER GUSTAITIS, Jr., M. D.
87-20 85th Street
Woodhaven, L. I., N. Y.
VALANDOS: 2 — 3 popiet, 6 — 8 vakare. Ketvirtadieniais ir šventad. tik susitarus. Tel. VIrginia 9-6123

DR. VACLOVAS PAPROCKAS
1357 Bushwick Ave.
Ofiso tel. GLenmore 5-3094
Namų tel. GLenmore 3-4445
VALANDOS: 12:30 — 2, 6 — 8. Šeštad. 10 — 3. Ketvirtadieniais ir Šventadieniais uždaryta

T. SAVICKAS, M. D
28 Ashford Street,
Brooklyn 7, N. Y.
Tel. ofiso: APplegate 7-6429
VALANDOS: 1—2, 6—8. Šeštad. 11—3 ir susitarus. Namų TAylor 7-8231

DR. A. PETRIKA
(DANTŲ GYDYTOJAS)
221 So. 4th Street
Brooklyn, N. Y.
VALANDOS: 9 — 12 ryte, 1 — 8 vakare. Penktadieniais uždaryta. Tel. EVergreen 7-6868

DR. JANINA SNIEŠKA
(DANTŲ GYDYTOJA)
408 Jay Str. Room 306,
kamp. Fulton Str. (Brooklyne)
Ofiso tel. ULster 8-8789
Namų tel. TAylor 7-8231
VALANDOS: 1 — 7 val. susitarus. Ketvirtadieniais visą dieną ir šeštadieniais po pietų uždaryta.

DR. BLADAS K. VENCIUS
(DANTŲ GYDYTOJAS)
499 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
VALANDOS: 9 — 12 ryte, 2 — 9 vakare. Penktadieniais uždaryta. Tel. Ofiso STagg 2-0706. Namų — Jamaica 6-3834

JOSEPH ZABNER, M. D.
AKIŲ GYDYTOJAS
35 E. 7tr Street
New York, N. Y.
VALANDOS: Trečiadienį ir šešt. 10—12, Pirm., Treč., Penkt. 6—8. Tel. OR 4-8038

JOSEPH SAMOSTIE, M. D.
Buvęs Berlyno universiteto klinikų prof. asistentas
Vyrų ir moterų aštrios ir chroniškos ligos.
RENTGENAS — ELEKTROTERPIA.
Nuo 10 val. ryto iki 6:30 v. p. p. Čia pat moterų ligų gydytoja
Priėmimo val. ntr., treč. ir penkt. nuo 10 val. ryto iki 6:30 val. vak.
New York 3, N. Y. (Tarp 2nd ir 3rd Ave) 220 East 12th St.
Tel. AL. 4-4437

JOHN DERUHA, M. D.
Pūslės, odos, kraujo, vidaus ligos ir nusilpimai. Nervai, glendos, užkietėjimai, vidiniai skauduliai.
Apžiūrėjimas ir kraujo tyrimas 3 dol. Priėmimo valandos 10-2 ir 4-9.
128 E. 86th ST., NEW YORK CITY
Virš Lexington Ave. požeminio traukinio stoties. Lengva privažiuoti iš visur. Atskiri laukimo kambariai vyrams ir moterims.

LEONA'S BAR & RESTAURANT
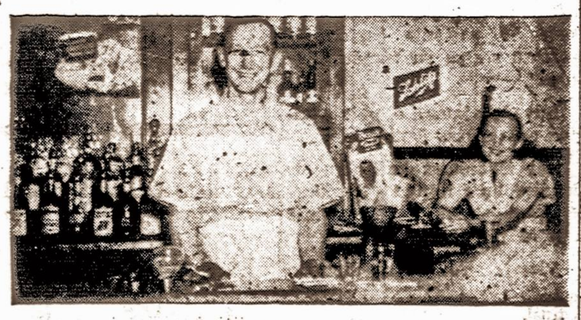
LEONA IR JUOZAS PETRAIČIAI, Sav.
341 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y.
EVergreen 4-9414

GEORGE RACHUN
RESTORANAS IR BARAS
MORGAN AVE. IR HARRISON PL., BROOKLYN, N. Y.
Tel. HY 7-9758.
The DRIFTWOOD BAR AND GRILL
Žuvies maistas ir gėrimai. Vienas seniausių barų New Yorke.
254 Water St. Tarpe Peck Slip St. ir Beackman St.
New York City, N. Y. Tel. WOrth 2-8551.

ALBRECHT & KOELBER
MĖSOS URMO PARDAVIMAS
197 NORTH 6th ST., BROOKLYN 11, N. Y.
EVergreen 8-6322

ACME LIQUOR STORE
SAM SAPEGA, Savininkas
DIDŽIAUSIAS IMPORTUOTO IR VIETINIO VYNO BEI DEGTINĖS PASIRINKIMAS
Nuolaida perkant dėžėmis. Pristatoma į namus.
2110 Flatbush Ave. Brooklyn, N. Y.
Tel. NA 8-4343

Sporto GYVENIMAS

Redaguoja KĘSTUTIS ČERKELIŪNAS

SPORTO VADOVYBĖS PRANEŠIMAI

Vyr. Fizinio Auklėjimo ir Sporto Komitetas Šiaurės Amerikai praneša, kad iki šio ėjęs sekretoriaus pareigas V. Adamkevičius dėl studijų iš savo pareigų pasitraukė. Naujasis Vyr. FASK sekretoriato adresas: E. Vegniauskas, 6100 So. Peoria Ave., Chicago 21, Ill.

Kaip Kanados sportininkų atsovas į Vyr. FASK sudėtį įėjo Sapočinskas.

Šiaurės Amerikoj yra sudaromos trys sporto apygardos. Vidurinių Vakarų Apygardai vadovauti paskirtas dr. Alg. Nasvytis, gyv. Clevelende, Rytų apygardai — A. Vakselis, gyv. Woodhaven, N. Y. ir Kanados apygardai laikinai eiti pareigas — Sapočinskas, gyv. Toronte.

Pakartotinai kviečiant sporto klubus registruotis, Vyr. FASK susilaukė tik šių klubų: Chicagos Perkūno, Gintaro ir ASK Lituanicos, Hamiltono Kovo, Montrealio Tauro, Omahos Lituanicos. Visi kiti veikiantieji, bet dar neužsiregistravę lietuvių klubai prašomi paskubėti. Rašyti: E. Vengianskas, 6100 So. Peoria Ave., Chicago 21, Ill. Reikalingos žinios: pilnas klubo pavadinimas, pirmininko adresas, klubo valdybos sudėtis (pavardės ir adresai), narių skaičius (vyrai, moterys, jaunimas, nariai rėmėjai), veikiančios sporto sekcijos.

Visi klubai, neatlikę registracijos prievolės iki sausio 25 d., Vyr. FASKe bus laikomi kaip neegzistuoją ir kaipo tokie išeis iš Vyr. FASK veikimo ribų. Vyr. FASK savo skelbime pažymi, jog šis raginimas liečia New Yorke, Bostone, Newarke, Detroite, Toronte, Clevelande ir kt. veikiančias lietuvių sporto organizacijas.

Vasario 7-8 d. Chicagoje Vyr. FASK rengia Sportinės Ideologijos ir Fizinio Lavinimo pasitobulinimo kursus. Kursuose gali dalyvauti kiekvienas sportininkas, sportininkė, sporto mėgėjas ar darbuotojas, besidomįs lietuvių sporto problemomis ir pažanga. Norintieji dalyvauti, iki sausio 25 d. registruojasi raštu (per sporto klubus ar pavieniui). Nurodyti vardą, pavardę, amžių, gyv. vietą ir telefoną. Rašyti: E. Vengianskas, 6100 So. Peoria Ave., Chicago 21, Ill. Sporto klubai raginami ko gausiausiai dalyvauti kursuose, pasiunčiant į juos kiek galima daugiau klausytojų.

SPORTO ŽAIDYNĖS

III-sios Šiaurės Amerikos Lietuvių Sporto Žaidynės įvyks 1953 m. rugsėjo 5-7 d. Chicagoje. Programoje numatyta:

Lengvoji atletika: vyrams: 100 m, 200 m, 400 m, 1500 m, 5000 m, 4x100 m, 3x1000 m, rutulys, diskas, ietis, į aukštį, į tolį, 3000 m, ėjimas ir komandinis ėjimas (5 asmenys — 15000 m). Moterims: 60 m, 4x75 m, rutulys, diskas, ietis, į aukštį, į tolį. Jaunimas: 100m, 200 m,, 1000 m, 4x100m, rutulys, diskas, ietis, į aukštį, į tolį.

Kamuolio žaidimai: krepšinis (vyrams, moterims), tinklinis (vyrams, moterims), futbolas.

Stalo ir lauko tenisas: visi įprastiniai vyrų ir moterų vienetai ir dvejetai.

Plaukimas: vyrams: 100 j. l. st., 100 j. krut., 100 j. nug., 200 j. krūtine ir nugara, 400 j. l. st. Moterims: 60 j. 1 st. Šuoliai: vyrams ir moterims: į priekį, į užpakalį, lydeka (į priekį, į užpakalį), be to, keturi laisvi šuoliai.

Šachmatai: komandinės tarp klubinės varžybos (prie penkerių lentų).

Vyr. FASK pastebi, jog varžybose galės dalyvauti tik tie sporto klubai ar paskiri sportininkai, kurie bus registruoti Vyr. FASK pagal bendrą klubams ir sportininkams nustatytą registracijos tvarką.

SU HOBOKEN FC LYGIOSIOS

Sausio 18 d. Lietuvių SK vienuolikė viešėjo New Jersey ir pirmenybių rungtynes su Hoboken FC baigė 2-2. Pirmas kėlinys 2-1 šeimininkų naudai. Mūsiškių įvarčius įkirto Steponavičius ir Gražys. Įmirkusi aikštė sunkino žaidimą. Lietuviai turėdami savo nenaudai 2-0, pajėgė išlyginti.

Lietuvių SK antroji komanda pralaimėjo Hoboken FC II 3-1. Garbės įvartis Daukšos.

SEKMADIENĮ FUTBOLAS

Sausio 25 d. Lietuvių SK savo aikštėje, Queens Soccer Field, Bellerose, L. I., žaidžia pirmenybių rungtynes su Brooklyno DSC. Pradžia 2:30 val. Nuo 2:45 rungtyniauja antrosios komandos.

Rudens rate mūsiškiai prieš Brooklyno DSC priešininkų aikštėje pralaimėjo 5-0.

DABAR LAIKAS
Užsirašykite į auto mechanikų ir šoferių mokyklą
GR. 7-8951

Padėsime jums egzaminuose išrūpinti vairuotojų leidimą. Mūsų mokiniai išmokę gauna diplomus. Padedame gauti darbą. Pamokos dienomis, vakarais ir sekmadieniais. Instruktoriai patyrę savo srities žinovai. Mokykla veikia nuo 1916 m.
L. TIKNEVIČIUS, Direktorius
Metropolitan Auto School
155 2nd AVENUE
(Tarp 9-10 gatvių)
New York City

POLAKAS GARANTUOJA, kad galima mokėti brangiau, bet negalima suruošti geresnių laidotuvių

$250 ąžuolinis karstas
Laidotuvių kaina nėra problema, nes mes turime didelį pasirinkimą karstų.
Audeklu dengtas nuo $95
Ąžuolinis nuo $250
Mahagoni med. nuo $495
Metaliniai nuo $385
Nemokama už koplyčią
Antanas Polakas
LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA
151 METROPOLITAN AVE.,
Brooklyn, N. Y.
Telefonas EVergreen 7-8479

POVILANSKŲ BARAS IR RESTORANAS
SĄLĖ ŠEIMYNINĖMS PRAMOGOMS
158 GRAND STREET
Tel. EVergreen 4-9737 BROOKLYN, N. Y.

Tel. EV. 6-6438
M. and Z. Auto Collision Works
Lietuvių specialistų collision ir auto taisymo d-vė
BODIES & FENDERS STRAIGHTENED
COMPLETE AUTO PAINTING
DUCO REFINISHING
Atliekami visi collision, dažymo ir mech. taisymo darbai
TEPIMAS IR POLIARAVIMAS
Darbas atliekamas pigiai ir sąžningai
1506-16 MYRTLE AVENUE
Bet. Gates Ave. and Linden St.
BROOKLYN, N. Y.
J. MALDUTIS
Z. ZALIAUSKAS

Tel. EVergreen 6-5181
KARL EHMER — PORK STORES
Geros rūšies įvairios mėsos, paukštiena, dešros, kumpiai ir kiti maisto produktai šiose krautuvėse:
68-38 Myrtle Avenue Glendale, N. Y.
68-38 Forest Avenue Ridgewood, N. Y.
136-59 Roosevelt Avenue Flushing, N. Y.
60-04 Woodside Aenue Woodside, N. Y.
185-24 Horace Harding Bld. Fresh Meadows, Flushing
219 Jamaica Avenue Queens Village, N. Y.
176 Rockaway Avenue Valley Stream, N. Y.
4380 White Plains Road Bronx, N. Y.
19 West Post Road White Plains, N. Y.
MAIN STORE
6202-10 MYRTLE AVE. GLENDALE 27, N. Y.

ANNA'S BEAUTY SALON
ANNA SEEBERG, sav. estų tautietė
Patarnavimas sąžiningas.
Tarpe 51 ir 52 St., New York 22, N. Y.
(Viš IRT Lexington Subway 51 St. Stoties)
Plaukų garbiniavimas $7.50 ir daugiau. Papuošimas antakių ir blakstienų.
581 Lexington Ave., New York City
Telefonas PL 3-5967

Telefonas: EVergreen 7-7411
LISAUSKO ANGLIŲ KOMPANIJA
KLEEN KOL COAL CO.
Anglys, Coke ir Aliejus
496 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Gyvenamoji vieta:
65-43 Grand Ave., TWining 4-8087 Maspeth, N. Y.
Telefonuoti po 5 val. vakarais

WAGNER THEATER
KASDIEN DVI FILMOS VOKIEČIŲ KALBA
PASAULINĖ KRONIKA
JAUKI KINO TEATRO SALĖ
Filmos keičiamos penktadieniais visai savaitei
110 WYCKOFF AVE., BROOKLYN, N. Y.
Patogus privažiavimas:
Kasa atidaryta 1 val. kasdien. Tel. HE 3-2613
BMT Subway — Canarsie Linija iki DeKalb Ave. Stoties.

HENRY J. WONSON
(Vencevičius)
GENERAL INSURANCE
Bendros apdraudos reikalais patartina kreiptis į jauną, bet patyrusį toje srityje savo tautietį. Gausite tinkamą ir sąžiningą patarnavimą.
536 JAFFREY COURT Brooklyn 35, N. Y. NI. 8-6222
189 MONTAGUE ST., Brooklyn, N. Y. TR. 5-5796

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
123 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 Koplyčia Laidotuvėms

MATHEW P. BALLAS FUNERAL HOME
MATHEW P. BALLAS, Direktorius
ALB. BALTRŪNAS-BALTON, Reikalų Vedėjas
660 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
Tel. STagg 2-5043 NOTARY PUBLIC

J. M. BUYAUSKAS
NAUJAI ĮRENGTA KOPLYČIA
22 DAVIS AVENUE, KEARNY, N. J.
Telefonas: KEarny 2-2588

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS
Telefonas, EVergreen 8-9770

SHALINS FUNERAL HOME
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
F. W. SHALINS, Jr. J. B. SHALINS
84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.
Tel. VIrginia 7-4499 Koplyčia Laidotuvėms

MARCY FUNERAL HOME, Inc.
AUGUST P. GUSTAS, Prezidentas
354 MARCY AVE., BROOKLYN, N. Y.
(KOPLYČIOS SUTEIKIAMOS IR KITUR)
EVergreen 7-4774

PATRICK FUNERAL HOME
635 NORTH WOOD AVENUE, LINDEN, NEW JERSEY
Telephone LInden 2-4119

ROGERS FUNERAL HOME
P. RADZEVIČIUS, Direktorius
Telefonas, STagg 2-4409
410 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN 11, N. Y.

Eastate of A. J. VALANTIEJUS
V. R. VALANTIEJUS, Mgr.
GENERAL INSURANCE AGENT
54-41 — 72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y.
NOTARY PUBLIC. Tel. NEwton 9-4464

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams

CAPPIELLO KRAUTUVĖJE
Galite gauti radijo bei televizijos aparatų, šaldytuvų, skalbimo mašinų, dulkių siurblių, prosų rašomųjų mašinėlių, dūjomis bei aliejumi kurenamų krosnių (gas ranges), lovų, stalų ir kitokių namų apyvokos dalykų.
Jau 36 metai, kai Cappiello sąžiningai tarnauja visiems savo klijentams.
Visi Brooklyno ir apylinkės lietuviai perka Cappiello krautuvėje.
Cappiello krautuvėje gaunamos lietuviškos plokštelės.
CAPPIELLO KRAUTUVĖ
706 GRAND ST., BROOKLYN 11, N. Y.
EVergreen 8-7848

PIRKDAMI BALDUS DIRBTUVĖJE JŪS SUTAUPYSITE 50 NUOŠIMČIŲ
(Parodę šį skelbimą)
Mes kviečiame aplankyti mūsų minkštų baldų dirbtuvės parodą ir pasinaudoti šia proga.
Mes gaminame baldus pagal užsakymą ir individualų skonį, duodami penkių metų garantiją.
Niekur nerasite gražesnių, tvirtesnių ir geresnių baldų, kaip mūsų keturių aukštų dirbtuvėje.
Mūsų gamybos baldai lietuviams yra žinomi nuo 1928 metų. Dabar mes same pasiruošę patarnauti ir naujakuriams...
ATLANTIC UPHOLSTERY CORP.
(Prieš Williamsburg Savings Banką)
174 BROADWAY (Driggs Ave.) BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVergreen 7-1954

ETTORE GALENO, Inc.
7954 METROPOLITAN AVENUE
MIDDLE VILLAGE 79, N. Y.
(Prie Šv. Jono kapų)

Paminklai ir nauzoliejai statomi visuose kapuose. Atdara kasdien, įskaitant sekmadienius ir šventadienius.
Sutaupysite, pirkdami tiesiog iš gamintojų.
Tel. DA 6-2356

Gyvoji Jėzaus Kristaus Bažnyčia
543 LEONARD ST., BROOKLYN, N. Y.
Maldos už ligonius kiekvieną sekmadienį, 3 v. p. p. Apaštalų darbai, 2-37. Kaip jie tai girdėjo? Tai plaukė jiems per širdis, ir tarė Petrui ir kitiems apaštalams: Mylimi broliai, ką mes turime daryti? 2-38. Petras tarė: atgailaukite ir krikštyjitės Jėzaus Kristaus vardu. Yra nuodėmių atleidimas — gausite Šventos Dvasios dovaną. Lietuviškos giesmės. Pamokslininkas D. Diškevičius kviečia visus atsilankyti. Įėjimas nemokamas.

Buvęs Rygos moteriškų kailinių siuvėjas
siūlo aukštos kokybės kailinių, kuriems medžiagą paruošia savo dirbtuvėje ir siuva moderniškai.
Moterims kailiniai urmo kainomis. Taip pat pertaisome iš senų į naujausius modelius. Patarnavimas sąžiningas.
ALEX DIMANTS
240 W. 29th ST. NEW YORK 1, N. Y.
Patogumui, prieš apsilankant prašome paskambinti LA 4-8298. Darbo valandos 8-10 iš ryto ir 3-6 v. p. p. Šeštadieniais nuo 8 iki 3 val. p. p.

PHILIP BENDER
AVALINĖS KRAUTUVĖ
Mūsų krautuvėje galima gauti batų, tinkamų visiems keturiems metų sezonams.
Lietuviams ypač gerai žinoma mūsų avalinės kokybė.
245-247 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.
Telefonas: EV. 7-2043

Tel. VIrginia 9-3112
PARK FLORIST
Matthew Mažeika
Gėlės pristatomos į bet kurią pasaulio vietą.
8015 JAMAICA AVE., WOODHAVEN 21, N. Y.
(Skersai nuo Haven teatro)

NORITE GEROS — MENIŠKOS
FOTOGRAFIJOS:
PORTRETO,
ŠEIMOS,
VAIKŲ,
įvairių progų nuotraukų?
Jums geromis sąlygomis padarys
VYT. MAŽELIS,
baigęs New York Institute of Photography,
422 MENAHAN STREET, BROOKLYN, N. Y.
skambinti tel. HY 7-4677

Lietuviai advokatai
ST. BREDIS, JR.
37 Sheridan Avenue,
Brooklyn 8, N. Y.
AP. 7-7083

WM. J. DRAKE
(DRAGUNAS)
85-03 Wareham Pl.
JAMAICA ESTATES 3, N. Y.
JAmaica 6-7272

ALFRED J. WENTZ
225 S. 4th Street,
BROOKLYN, N. Y.
EVergreen 7-8067

ANTHONY J. WESLAN
(VIŽLANSKAS)
16 Court Street,
BROOKLYN 11, N. Y.
MAin 5-1260

GERIAUSIS
INSURANCE
IR
REAL ESTATE
Patarnavimas pas
ORMAN & MICHELSON
111-15 JAMAICA AVE.
Richmond Hill 18, N. Y.
Telefonai:
VIrginia 9-0842 ir
VIrginia 7-4111

S. P. Zubavičius
INCOME TAX. REAL ESTATE
111 AINSLIE STREET
Brooklyn 11, N. Y.
Telefonai:
EVergreen 4-3049 ir
WEstfield 2-7174-J

Anne M. Sabliskas
Pirmoji Lietuvaitė
CHIROPRAKTORĖ
Ligoniai priimami antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. v.
Šeštadieniais nuo 1 iki 5 v. v.
ir pagal susitarimą
902 BELMONT AVENUE,
Brooklyn 8, N. Y.
APlegate 7-4236

JOSEPH VASTUNAS
Real Estate & Insurance
Paskolos namams
108-07 LIBERTY AVE.,
Richmond Hill, N. Y.
VI 8-2239

JONAS SUTKAITIS,
Laikrodininkas.
Parduodami nauji ir taisomi bei atnaujinami seni laikrodžiai.
449 Grand Street,
Brooklyn 11, N. Y.

JONAS PATAŠIUS
Žiedai, laikrodžiai, jų taisymas, kosmetika ir religiniai dalykai.
307 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.

A. ANDRIUŠKEVIČIUS
Laikrodininkas
Taisomi ir parduodami laikrodžiai, žiedai, apyrankiai, auskarai ir t. t.
485 GRAND STREET
Brooklyn 11, N. Y.

NAUJA GYDUOLĖ

Alexander's Nauja Maistinga Gyduolė yra mišinys riešutų, uogų, šaknų ir lapų ji yra vartojama nuo visokių nerviškų ligų ir nerviškų galvos skaudėjimų, nuo šalčių ir lytiško silpnumo, greito pavargimo, gerą nuo inkstų (kidneys) ir dėl visokių vidurių nesveikumų — ištvermingas maistas ir stimuliuojantis tonikas. Nežiūrint kokią liga sirgtumėt, šitame mišiny yra pastiprinimų. Vartojama arbatos formoje. Svaras $8.00, pusė svaro $4.00, ketvirtis svaro $2.00.
Prisiunčiam į namus.
ALEXANDER'S CO.
414 WEST BROADWAY,
South Boston 27, Mass.

Pas mus

Antanas A. Olis, Chicagos Sanitarinio Distrikto viršininkas, dalyvavo prezidento Eisenhowerio inoguracijoje ir, kaip mums praneša, rytinėse valstybėse pasiliks keletą savaičių. Olis dalyvaus Vienybės koncerte šį sekmadienį.

Dr. Ch. Finkelsteinas, žinomas vidurių ligų gydytojas Kaune, šiomis dienomis išlaikė valstybinius egzaminus ir dabar ruošiasi pradėti praktiką New Yorke.

Pr. Lapienė, nuolatinė Vienybės bendradarbė, neseniai mačiusi Bostone Kazio Binkio Atžalyno pastatymą, sako, kad šį vaidinimą turėtų pamatyti visos mūsų kolonijos.

Aleksis Rannit, mūsų bendradarbis nuo sausio 9 guli ligoninėje. Neseniai jam buvo padaryta sunki operacija. Pavojus yra praėjęs ir iš lengvo sveiksta.

Benis Čeponis, mūsų korespondentas Long Island, dalyvavęs Balfo seime Bostone, praneša, kad 120 Balfo skyrius Stony Brook, L. I. vargo mokyklai tremtyje surinko 700 sv. drabužių ir 400 dolerių.

St. Kusienė, dirbanti Port Jefferson ligoninėje, kaip gailestingoji sesuo, daugiausia surinko pinigų buvusiam Balfo 120 skyriaus vajuje.

P. Mačys, ilgametis SLA 38 kuopos iždininkas, neseniai įvykusiame tos kuopos susirinkime buvo pagerbtas ir ta proga jam įteiktas auksinis laikrodėlis.

Helen Raščiūtė (Blocker), Jono ir Jievos Raščių duktė, gyvenusi 107-14 115th St. Richmond Hill, N. Y., mirė sausio 13 d., sulaukusi 33 metų amžiaus. Palaidota sausio 17 d. Liko tėvai, vyras ir du vaikai.

Kazys Valaitis, Philadelphijos biznierius, savo draugams Brooklyne praneša, kad jis su žmona atvyksta į Vienybės koncertą, šį sekmadienį.

M. Sutkevičius praneša, kad Vienybės koncerte turės šventės sambūrio Naujų Metų sutikimo nuotraukų, kurių bus galima užsisakyti.

Kan. J. Končius, BALFo pirmininkas, grįžęs iš BALFo seimo, susirgo ir gydytojų patartas, atsigulė į šv. Vincento ligoninę New Yorke.

Felomena Točionytė, vienybiečių, Leono ir Felomenos Točionių duktė, vasario mėnesį baigia vidurinį mokslą (high school).

Anna Kaskas, praeitą sekmadienį dainavusi Vyčių koncerte ir vėliau su vyru aplankiusi draugus New Yorke, išvyko atgal į Indiana valstybę.

J. Vilgalys, vietos šviesiečių vardu, užsakė net 60 bilietų į Vienybės koncertą, įvykstantį šį sekmadienį New Yorke.

Algirdas Brazis, Metropolitan operos solistas, su būriu draugų, lietuvių ir kitataučių, taip pat dalyvaus Vienybės koncerte šį sekmadienį.

Dail. J. Subačiui ir veikėjai **Margaretai Antanaitytei** jų gimtadienių proga sausio 10 d. White Plains, N. Y. buvo surengtos vaišės, kurių metu dailininkui buvo įteikta dovana nuo HelenWestbender, Algirdo Brazio, Pov. Labanausko ir Anthony Grig.

AR ŽINOTE, KAD VIENYBĖS KONCERTE, ŠĮ SEKMADIENĮ, TOSCANINI VYRAI GROS LIETUVIŲ LIAUDIES MELODIJAS?

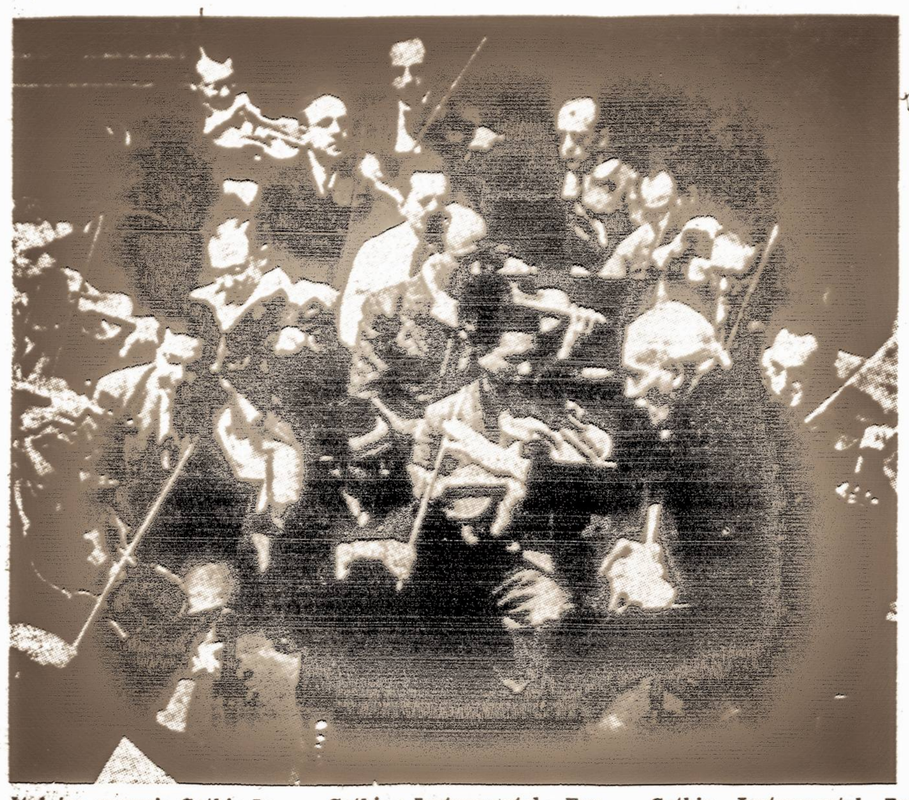

Štai tas garsusis Gothic Instumental Ensamble, kurio nariai yra pasaulinio dirigento Arthuro Toscanini mokiniai. Tai yra rinktiniai NBC simfonijos orkestro nariai, kurie, kaip šioje nuotraukoje matyti, dalyvauja vienoje repeticijoje su dirigentu Toscanini (dešinėje).

Gothic Instrumental Ensamble, kurio menedžeris yra V. Tysliavienė, dažnai koncertuoja New Yorke ir kituose miestuose. Šį sekmadienį, sausio 25 d. 4 v. p. p. smuikininkui—dirigentui Theodor Katz vadovaujant, Gothic Instrumental Ensamble gros Vienybės koncerte. Be Schuberto, Čaikovskio ir Monti kūrinių, ansamblis gros specialiai harmonizuotą lietuvišką pot pourri: Tykiai, tykiai, Lėk, sakalėli, Per girią, Karvelėli mėlynasis, Sėdžiu po langeliu, Siuntė mane motinėlė, Kas ant žirgelio, Plaukia sau laivelis ir net tokius dalykus, kaip Kur bėga Šešupė, Geležinio Vilko maršas ir t. t.

Gothic Instrumental Ensamble taip pat išpildys eilę lietuviškų dainų kartu su operos soliste Polyna Stoškiūte.

Taigi, kaip matote, Vienybės koncerto programa šį sekmadienį bus ne tik skirtinga nuo buvusiųjų, bet ir nepaprasta ta prasme, kad joje dalyvaus geriausi muzikai Amerikoje. Nenuostabu, kad į šį koncertą atvyksta būriai svečių net iš tolimų miestų. O ką bekalbėti apie New Yorko ir jo apylinkių lietuvius, kuriems metiniai Vienybės koncertai visada būna didelė meno šventė, didelis pa žmonys. Vienybės koncertai yra ne tik senųjų, bet ir naujųjų lietuvių metinis sąskrydis New Yorke.

IŠ LIETUVIŲ SPAUDOS KLUBO VEIKLOS

Sausio 15 d., SLA Centro patalpose New Yorke, įvykusiame Lietuvių Spaudos Klubo susirinkime buvo gražiai paminėta Klaipėdos prisijungimas prie Didžiosios Lietuvos.

Visų susirinkusiųjų pasisakyta, kad ateityje būtų daromi žygiai, jog Lietuva būtų vienas kūnas, o ne susiskaldęs. Narių nuomone, šie metai gali būti Lietuvai lemiamieji, todėl jau dabar reikia rūpintis, kad pasaulis matytų mūsų tautos bylą visai ryškiai, kad jos rubežiai niekam nekeltų abejonių.

Pramogų Komisijai pavesta surasti patalpas literatūros vakarui, kurį norima suruošti kovo pabaigoj ar balandžio pradžioj. St. Zobarskas sutiko pasirūpinti programa.

Apgailestauta, kad iš naujakurių tik mažas skaičius yra įsirašęs į šį klubą, o jame esantieji nepasireiškia veiklumu.

Kitą susirinkimą nutarta šaukti tose pat patalpose Vasario 16 d.

Po susirinkimo, prie draugiškų vaišių, visi žadėjo dalyvauti Vienybės metiniame koncerte, kuris įvyksta šį sekmadienį.

P. Lapienė

Dail. Witkus, iš Maspeth, N. Y., išrinktas New Yorko lietuvių dailininkų sąjungos pirmininku. Įvykusiame susirinkime dailininkai nutarė pagyvinti savo veiklą. S-gai priklauso apie 30 narių.

V. Meškauskas prašo pranešti, kad jo leidžiamas žurnalas Atspindžiai, pirmas numeris šių metų jau išėjęs iš spaudos. Turinyje Vlasovo išdavimo smulkmenos ir kt.

JUOZO KONDROTO PASKUTINĖ KELIONĖ

Praėjusią savaitę netikėtai mirusio Juozo Kondroto kūnas buvo pašarvotas J. Garšvos koplyčioje. Velionį gausiai lankė giminės, draugai, bičiuliai, artimieji, pažįstamieji, senieji ir naujieji ateiviai. Su velioniu atsisveikinti buvo atvykę ir iš tolimų vietų buvę jo bendradarbiai ir mokiniai.

Sunešta daug vainikų, gėlių ir paaukota šv. mišių.

Šeštadienį po pamaldų, kurias atlaikė kun. J. Aleksiūnas Angelų Karalienės bažnyčioje, velionies kūnas buvo palaidotas šv. Jono kapinėse. Į kapines lydėjo kun. V. Pikturna. Laidotuvėse gausiai dalyvavo draugai ir bičiuliai, kurie visi atvyko paskutiniam atsisveikinimui.

Koplyčioje prie velionies karsto atsisveikinimo kalbas pasakė Vyt. Abraitis, Akademinių Tautinių Organizacijų Sambūrio vardu, Jurg. Kiaunė, Lietuvoj veikusių organizacijų vardu, kurių nariu velionis J. Kondrotas buvo ir Tramfimavičienė — kaip su buvusiu tremtinių stovyklos vadu Memmingene. Po laidotuvių jautriu žodžiu užuojautą šeimai pareiškė J. Ginkus savo ir senųjų ateivių vardu. A. Balašaitienė ir dr. Br. Nemickas apibudino velionio J. Kondroto visuomeninę veiklą, jo, kaip mokytojo našų darbą Lietuvoje, iškeldami gražias jo savybes, kaip lietuvio patrijoto, gero bendradarbio ir plataus masto žmogaus.

Velionis J. Kundrotas giliam sielvartę paliko žmoną Rožę, sūnų Vytautą ir auginti nę Floridą. Prie šeimos skausmo jungiasi velionies draugai, bičiuliai ir artimieji.

Tolima Amerikos žemė priglaudė dar vieną tremtinį, kuris, kaip ir daugelis kitų, nespėjo sulaukti didžiojo troškimo — Lietuvos laisvės ir grįžimo į gimtąjį kraštą.

KALBĖJO VINIKAS

SLA 38 kuopos išrinkusi komisiją: J. Ambraziejų, adv. Briedį ir J. Valaitį, kuopos susirinkimuose kviesti paskaitininkus. Vėliausiai įvykusiam susirinkime kalbėjo dr. M. J. Vinikas, SLA Centro sekretorius, apie fraternales organizacijas.

SKUBIAI REIKALINGAS BUTAS jaunai biznierių porai. Nuomos sutinka mokėti iki 75 dol. mėnesiui. Dėl informacijų, prašoma tel.: AS 4-2998.

IŠNUOMOJAMAS 5 kambarių butas Richmond Hill, N. Y. Nuoma 75 dol. mėnesiui. Tik suaugusiems. Graži vieta ir geras susisiekimas. Kreiptis: VIrginia 8-3138.

PRAMOGOS IR SUSIRINKIMAI

Lietuvių Siuvėjų Nepr. Klubo metinis susirinkimas bus sausio 30 d., 7:30 val. vakare, Lietuvių Piliečių Klube, 280 Union Ave., Brooklyn, N. Y. Bus aptarta klubo veikla ir renkama klubo valdyba.

•

Sausio 30 d., 8 val. vakare, Leader Observer svetainėje, 80-30 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y. įvyks New Yorko lietuvių namų savininkų draugijos, Brooklyn and Queens Home Owners, Inc. narių metinis susirinkimas.

NAUJA VALDYBA

Sausio 14 d. Maspetho Moterų Pil. Klubas turėjo savo metinį susirinkimą. Buvo išrinkta nauja valdyba: Marijona Tamašauskienė, pirm., Marijona Račkauskienė, vicepirm., Mary Čepulienė, fin. sekr. Agnes Žilinskienė, sekr. Mary Kepežinskienė, ižd. ir Nellie Ūsas, tvarkdarė.

Pasitraukusios iš valdybos, Ona Kupčinskienė, Agnes Reižienė ir Ona Marcinkevičienė, buvo apdovanotos.

Marijonai Tamašauskienei, kuri jau 10 metų, kai pirmininkauja Moterų Piliečių Klubui, taip pat buvo įteiktos dovanos.

Susirinkime dalyvavęs veikėjas Petras Šlapikas pareiškė, kad be moterų klubo pagalbos Maspetho Pil. Klubo veikimas nebūtų sekmingas.

KLAIPĖDOS MINĖJIMAS

Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugija surengė sausio 17 d. Klaipėdos prie Lietuvos prisijungimo sukakties minėjimą. Programą vedė Jonas Vilgalys, kalbėjo Jonas Valaitis, Gen. Konsulas J. Budrys ir dr. Martynas Brakas, Mažosios Lietuvos Tarybos narys ir Vliko Vykdomosios Tarybos narys.

Kalbėtojai nurodė Mažosios Lietuvos gyventojų norą su kitų nutautintų Lietuvos kraštų lietuviais artimiau bendradarbiauti. Pagerbti Klaipėdos krašto už lietuvybę žuvę sūnūs ir dukterys.

Solistė Vincė Jonuškaitė akompanuojant Alekui Mrozinskui, labai jautriai padainavo lietuvių liaudies dainų ir Mažosios Lietuvos liaudies dainelių.

Matulaitienės vadovaujama Tautinių šokių grupė pašoko lietuvių liaudies šokių. Po programos buvo šokiai, kuriems grojo Kačanausko arkestras.

Svečių buvo apie 150. Klaipėdiečiai ir Mažosios Lietuvos lietuviai, dėl jų mažo skaičiaus Amerikoje labai vieningai veikia. Daug buvo iš kitų miestų. Toliausiai atvyko p-lė Šiušelytė — net iš Seattle, Wash., kur lietuvių tėra vos 20. J. V.

VYČIŲ KONCERTAS

Lietuvos Vyčių Norkūno Fondo Komitetas sausio 18 d. Brooklyn Academy of Music salėje surengė koncertą. Žmonių buvo apie 500. Programą išpildė Anna Kaskas ir Algirdas Brazis. Programa buvo įvairi ir įdomi. Kalbėjo Joseph Boley, Vyčių himną vargonais pagrojo jo kompozitorius Alek sis iš Waterbury, Conn. Svečių buvo iš Mass., Conn., Pa.

Dideliu skausmu ir liūdesiu pranešam giminėm, draugam, artimiems ir pažįstamiems, kad 1953 metų sausio mėn. 14 d. po trumpos ligos, Greenpoint ligoninėje, Brooklyn, N. Y. nelauktai ir netikėtai mirė mūsų mylimas ir brangus vyras bei tėvas

A. A. Juozas Kondrotas

buvęs Lietuvoje vidurinės mokyklos mokytojas ir Vilniaus miesto vavivaldybės referentas.

Mirusiojo kūnas buvo palaidotas sausio mėn. 17 dieną šv. Jono kapinėse, Maspeth, N. Y.

Širdingai dėkojame Angelų Karalienės parapijos klebonui kun. J. Aleksiūnui, kun. V. Pikturnai už atlaikytas pamaldas ir palydėjimą į kapines, laidotuvių įstaigos direktoriui J. Garšvai, liet. radijo valandos direktoriui J. Ginkui, Akademinių Tautinių korporacijų sambūrio pirmininkui V. Abraičiui, A. Balašaitienei, Trafimavičienei, Dr. Br. Nemickui ir J. Kiaunei už atsisveikinimo kalbas, šv. mišių, gėlių ir vainikų aukotojams, velionies ir mūsų bendradarbiams, Povilanskienei bei visiems ir visoms, kurie atsilankė į šermenis, palydėjo velionį į amžiną poilsio vietą ir užjautė mus šioje didžioje nelaimėje ir sielvarte.

Lūdinti velionies žmona Rožė ir sūnus Vytautas.

Brangiam draugui

JUOZUI KONDROTUI

mirus, jo žmonai Rožei, sūnui Vytui ir augintinei Floridai reiškia užuojautą

JUOZAIČIŲ ir KREIVĖNŲ ŠEIMOS

Kūdikystės ir mokslo dienų draugui, Birutės krikšto tėveliui

JUOZUI KONDROTUI

mirus, skausmo valandoje giliai nužjaučiame jo žmoną Rožę, sūnų Vytautą bei gimines ir kartu liūdime

ANTANAS SODAITIS SU ŠEIMA

Mūsų mielai bendradarbei Rožei Kondrotienei ir jos sūnui Vytautui, skaudžios nelaimės ištiktiems, mirus jų mylimam vyrui ir tėvui

JUOZUI KONDROTUI

reiškiame gilią užuojautą

MICAMOLD RADIO CORP. III AUKŠTO BENDRADARBIAI

Mielai Rožei Kondrotienei ir jos sūnui Vytautui, mirus jų mylimam vyrui ir tėvui

JUOZUI KONDROTUI

reiškiame gilią užuojautą

EMILIJA IR JONAS VILUČIAI

Mūsų artimiems bičiuliams Rožei Kondrotienei ir Vytautui Kondrotui, netekus brangaus vyro ir tėvo

JUOZO KONDROTO

giliai užjaučiame ir kartu liūdime

TROFIMOVIČIŲ ŠEIMA

Brangiai Rožei Kondrotienei ir jos sūnui Vytautui mylimam vyrui ir tėvui

JUOZUI KONDROTUI

mirus, didžiam skausme giliai užjaučiam

KAUNŲ ŠEIMA IR EMILIJA VAIŠNORAITĖ

Mielą Rožę Kondrotienę ir jos sūnų Vytautą, netekus mylimo vyro ir tėvo

JUOZO KONDROTO

didžiam liūdesy giliai užjaučiam

ALKSNINIŲ ŠEIMA

VIENYBĖS METINIS KONCERTAS

1953 M. SAUSIO 25 D. 4 VAL. WEBSTER HALL, NEW YORK, N. Y.

Programoje: neseniai grįžusi iš Europos gastrolių POLYNA STOŠKIŪTĖ ir kiti solistai.

Du orkestrai: Gothic Instrumental Ensamble — programos metu ir Adomo Jezavito — šokių metu.